
**Jaunatnes politikas pētnieka – eksperta pakalpojumu
nodrošināšana Eiropas Jaunatnes politikas zināšanu centrā**

JAUNIEŠU IESPĒJU, ATTIEKSMJU UN VĒRTĪBU PĒTĪJUMS

Atskaite par jauniešu aptaujas rezultātiem

Pasūtītājs

Izglītības un zinātnes ministrija
Vaļņu iela 2
Rīga, LV-1050
Latvija

Īstenotājs

SIA "Excolo Latvia"
Matīsa iela 11A
Jūrmala, LV-2008
Latvija

Rīga, 2013

SATURS

1.	PĒTĪJUMA KOPSAVILKUMS.....	2
2.	PĒTĪJUMA BŪTISKĀKIE REZULTĀTI.....	4
3.	PĒTĪJUMA METODOLOĢIJA.....	7
4.	PĒTĪJUMA REZULTĀTI	9
4.1.	Jauniešu iespējas	9
4.2.	Jauniešu vērtīborientācija	18
4.3.	Attieksme pret nodarbinātību	23
4.4.	Uzticēšanās institūcijām	29
4.5.	Līdzdalības sabiedriskās, sociālās vai politiskās aktivitātēs motivācija un šķēršļi	33
4.6.	Jaunatne un pasaule	38
	PIELIKUMI.....	42
	Aptaujas anketa.....	42

1. PĒTĪJUMA KOPSAVILKUMS

- (1) Kopumā jaunieši pozitīvi vērtē sev pieejamās iespējas – gan brīvā laika pavadīšanā, gan izglītības ieguvē, gan jauno tehnoloģiju pieejamībā u.c. aspektos. Nelielas atšķirības tomēr vērojamas reģionālā dalījumā – piemēram, Latgalē dzīvojošie jaunieši vēlētos plašākas iespējas kultūras un brīvā laika aktivitātēm.
- (2) Jauniešu vērtīborientāciju indekss liecina, ka šajā mērķa grupā izteikti būtiskas ir gan ģimenes, gan darba un karjeras vērtības. Sekojoši jauniešiem būtisks ir un perspektīvā būs darba un ģimenes dzīves apvienošanas jautājums, jo ekspektācijas abās šajās jomās ir izteikti augstas.
- (3) Attiecībā uz ģimenes vērtībām jāmin arī novērojama, ka tās jauniešiem ne tik daudz asociējas ar laulību kā formālu kopdzīves institūtu cik partneru neformālu kopdzīvi. Ņemot vērā, ka jauniešiem arī bērni ir izteikti būtiska vērtība, ilgtermiņā sagaidāms, ka īpaši aktuāls būs jautājums par oficiāli neregistrētām partnerattiecībām un to juridisko regulējumu.
- (4) Politiskā līdzdalība jauniešu vidū ir ļoti zema, pie tam – jauniešiem arī nav intereses par politiku. Dotā pētījuma dati gan neļauj identificēt iemeslus zemai ieinteresētībai, vien uzrāda vairākus kritiskus aspektus – jauniešu vidū ir ļoti zema uzticēšanās gan likumdevēj- un izpildvaras institūcijām, gan valsts augstākajām amatpersonām, interese par politiku ir izteikti zema, kā arī iespēju līdzdarboties politikā un ietekmēt politiskos lēmumus jaunieši vērtē izteikti zemu.
- (5) Dažādu jautājumu aspektā pētījuma dati liecina, ka jauniešiem būtiska tēma ir stabilitāte dažādās dzīves sfērās. Pēdējo gadu laikā izteikti pieaugusi stabila darba nozīme jauniešu vidū, būtiska ir arī pārliecība par spēju nodrošināt saviem bērniem drošu nākotni, nedaudz samazinājusies uzticēšanās izglītības sistēmai u.c. Tas norāda uz zināmu nedrošību jauniešu vidū attiecībā uz dažādām dzīves jomām.
- (6) Iepriekš minētā faktora aspektā būtisks ir pētījuma secinājums, ka dažādām institūcijām uzticēšanos pauž ne vairāk kā 1/2 no aptaujātajiem jauniešiem. Sekojoši – nedrošības un nestabilitātes apstākļos jaunieši negūst pārliecību, ka var sagaidīt atbalstu un palīdzību no valsts un pašvaldību institūcijām, bet ir pārliecināti, ka var paļauties tikai uz sevi.
- (7) Attiecībā uz darbu jauniešu ekspektācijas ir augstas ne tikai attiecībā uz tā stabilitāti, bet vienlaikus arī atalgojumu, atbilstību pašu spējām un interesēm, pašrealizācijas iespējām. Ņemot vērā, ka šādu gaidu “komplektu” visdrīzāk ir ļoti sarežģīti piepildīt, jauniešu vilšanās un neapmierinātība, gūstot pirmo pieredzi darba tirgū, var būt ievērojama.

Būtiski, ka jaunieši kritiski vērtē arī savas iespējas nodarboties ar uzņēmējdarbību. Tas liek īpašu uzmanību pievērst jauniešu profesionālās orientācijas jautājumiem.

- (8) Būtiska tēma ir arī jaunatne un pasaule. Pētījuma dati liecina, ka jaunieši reti aizdomājas, ka un kā viņu personīgā rīcība ietekmē notiekošo pasaulē kopumā, sekojoši – ir problemātiski jauniešu mērķa grupā aktualizēt tādus svarīgus jautājumus kā ilgtspējīga attīstība, vides sakoptība, atkritumu šķirošana, sociālā atbildība u.tml. Kopumā jaunieši nejūtas iesaistīti globālos procesos, bet vienlaikus jūtas spiesti pieņemt globālo procesu ietekmi savā dzīvē. Tēmas, par kurām jaunieši savas zināšanas vērtē kritiski, ir – ilgtspējīga attīstība, godīga tirdzniecība, starptautiskā drošība.

2. PĒTĪJUMA BŪTISKĀKIE REZULTĀTI

JAUNIEŠU IESPĒJAS

Kopumā **jaunieši izteikti pozitīvi vērtē sev pieejamās iespējas** - aptaujas anketā bija iekļautas 18 dažādas iespēju kategorijas un 11 no tām lielākā daļa jauniešu vērtē pozitīvi. **Visvairāk pozitīvo vērtējumu sniegts par iespējām izmantot internetu tik daudz, cik tas nepieciešams** (84% jauniešu novērtē, ka viņiem ir lielas vai visas iespējas), **nodarboties ar sev tīkamiem sporta veidiem** (74%), **sasniegt panākumus dzīvē** (72%), **pavadīt brīvo laiku tā, kā paši to vēlas** (68%).

Savukārt **vispesimistiskāk jaunieši vērtē savas iespējas līdzdarboties politisko lēmumu pieņemšanā** (68% jauniešu uzskata, ka viņiem nav nekādu vai ir nelielas iespējas), iespējas **atrast darbu, ja tas būtu nepieciešams** (61%), kā arī **iespējas iesaistīties politisko organizāciju, partiju darbībā** (56%). Izteikti liela daļa jauniešu negatīvi vērtē arī iespējas nodarboties ar uzņēmējdarbību (52%), iespējas piedalīties pieredzes apmaiņas projektos (44%), saņemt pilnvērtīgu veselības aprūpi (42%), kā arī iesaistīties sabiedrisko un nevalstisko organizāciju darbā (41%).

JAUNIEŠU VĒRTĪBORIENTĀCIJA

Mērot jauniešu vērtīborientācijas pētījuma metodoloģijā izdalītajās piecās dimensijās – darbs, ģimene, modernā sabiedrība, neatkarība un individualitāte, cilvēcīgums un tolerance – novērojams, ka **visizteiktāk jauniešus raksturo orientācija uz ģimeni, kā arī darbu un karjeru**. Nedaudz zemāks ir indekss attiecībā uz neatkarību, individualitāti, kā arī līdzdalību. Bet salīdzinoši zemākais (lai gan arī ievērojami augsts) – indekss, kas raksturo orientāciju uz cilvēcīgumu, toleranci.

Visaugstāk jaunieši vērtē tādas ģimeniskās vērtības kā mājīgs dzīvoklis, māja (94% jauniešu to novērtē kā sev drīzāk vai ļoti būtisku vērtību), **laimīga kopdzīve kopā ar partneri** (92%) un **spēja nodrošināt saviem bērniem drošu nākotni** (92%). Interesanti, ka salīdzinoši retāk kā būtiskas novērtētas tādas vērtības kā bērni (77%, kas gan arī ir augsts rādītājs) un ģimenes veidošana (84%).

Stabilas darba vietas atrašana jauniešiem ir vissvarīgākā darba vērtība (94%). Tai pat laikā – tik pat **būtiski jauniešiem ir arī atrast sev interesantu darbu** (93%). Neviennozīmīgs ir darba finansiālā aspekta vērtējums – jaunieši izteikti bieži novērtē, ka

viņiem ir svarīgi iegūt profesiju, kurā var labi nopelnīt (92%), tai pat laikā retāk kā izteikti būtiska vērtība tiek identificēta iespēja nopelnīt daudz naudas (84%).

Izteikti zemu vērtēta interese par politiku – tikai 26% jauniešu to uzskata sev par būtisku.

ATTIEKSME PRET NODARBINĀTĪBU

Jauniešiem **būtiskākie darba aspekti ir – interesants darbs** (48%) un **stabils darbs** (44%). Jaunieši Rīgā par sev būtiskākiem darba aspektiem salīdzinoši biežāk kā citi novērtē - interesants darbs, karjeras iespējas. Reģionos dzīvojošie - darba stabilitāti, sociālās garantijas.

Ja salīdzina pētījuma datu tendences ar 2007.gada mērījumiem, novērojams, ka **izteikti pieaudzis tāda faktora nozīmīgums kā darba stabilitāte**, savukārt samazinājies tādu aspektu nozīmīgums kā karjeras iespējas, iespēja būt starp cilvēkiem, interesants darbs un patīkami kolēģi.

UZTICĒŠANĀS INSTITŪCIJĀM

Uzticēšanās institūcijām jauniešu vidū nav izteikti augsta – izņemot Latvijas armiju, kurai uzticas 56% jauniešu, **dažādām institūcijām uzticēšanos pauž ne vairāk kā 1/2 no aptaujātajiem jauniešiem**. Aptuveni 1/2 jauniešu uzticas arī jauniešu organizācijām (49%) un policijai (46%). Salīdzinoši augsti uzticēšanās rādītāji ir arī Eiropas Savienībai (44%), izglītības sistēmai (43%) un baznīcai (37%). Bet pārējām anketā iekļautajām institūcijām uzticas ne vairāk kā 1/3 jauniešu.

Viszemākie uzticēšanās rādītāji jauniešu vidū ir Saeimai (tikai 12% jauniešu tai uzticas), **Valsts prezidentam** (20%), **arodbiedrībām** (21%) un **nevalstiskajām organizācijām** (24%).

Salīdzinot jauniegūtos datus ar 2007.gada pētījuma rezultātiem, novērojams, ka **visdramatiskāk kritusies uzticēšanās jauniešu vidū Valsts prezidentam, kā arī Latvijas Bankai**. Mazinājušies uzticēšanās rādītāji arī izglītības sistēmai, jauniešu organizācijām un nevalstiskajām organizācijām. Tai pat laikā būtiski biežāk jaunieši uzticēšanos pauduši Latvijas armijai un policijai, nedaudz biežāk – arī ministru prezidentam.

JAUNATNE UN PASAULE

Tikai 21% jauniešu uzskata, ka viņu personīgā rīcība ietekmē notiekošo pasaulē kopumā, kamēr 53% novērtē, ka tas nebūtiski ietekmē, bet 26% ir pārliecināti, ka nemaz neietekmē. Par to, ka notiekošais citur pasaulē ietekmē viņus personīgi, ir pārliecināti kopumā 54% jauniešu.

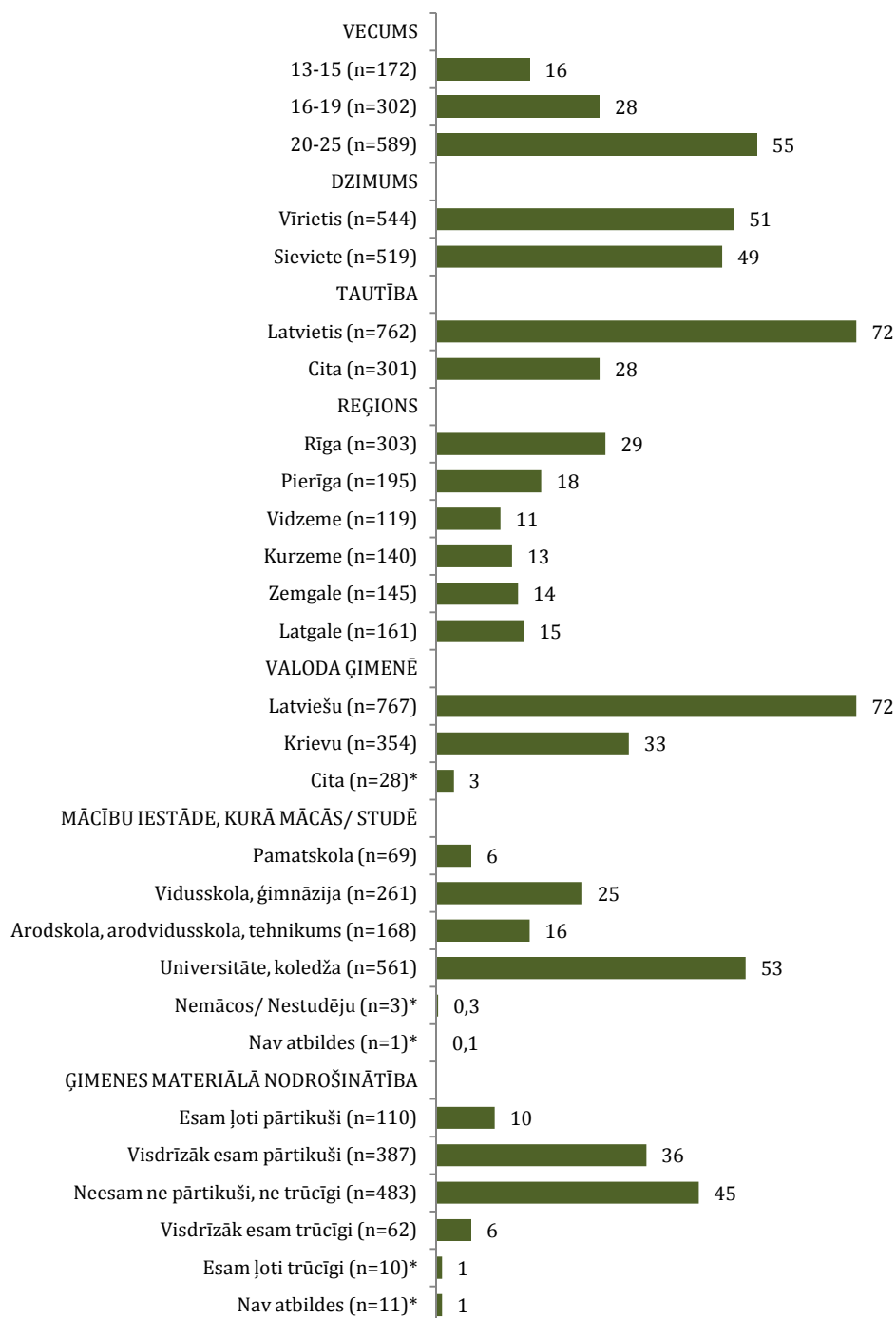
Vairākums jauniešu uzskata, ka ir lielā mērā vai ļoti labi informēti par klimata jautājumiem (67%) un cilvēktiesībām (61%). Aptuveni 1/2 novērtē, ka ir labi informēti arī par globalizācijas ietekmi uz cilvēku dzīvi (53%), starptautisko sadarbību (49%), migrāciju (48%) un vides ilgtspēju (48%).

Salīdzinoši retāk pozitīvi informētības pašnovērtējumi sniegti attiecībā uz ilgtspējīgas attīstības jautājumiem (36% uzskata, ka ir labi, 55% - ka nepilnīgi informēti), godīgu tirdzniecību (attiecīgi – 40% un 55%), kā arī starptautisko drošību (45% un 49%).

3. PĒTĪJUMA METODOLOĢIJA

Pētījuma mērķis:	Iegūt jauniešu mērķa grupas vērtējumus par jauniešu iespējām, attieksmēm un vērtībām, tai skaitā identificēt būtiskākos motivatorus un šķēršļus jauniešu sociālai, sabiedriskai un politiskai līdzdalībai.
Mērķa grupa:	Jaunieši vecumā no 13 līdz 25 gadiem.
Respondentu plānotais skaits:	1000 respondentu.
Respondentu sasniegtais skaits:	1063 respondentu. <i>Pētījuma izlases raksturojumu skatīt attēlā nākamajā lapaspusē.</i>
Pētījuma norises laiks:	2012. gada novembris - 2013.gada janvāris
Pētījuma lauka darba laiks:	2012. gada 6.decembris - 2013.gada 15.janvāris
Aptaujas metode:	Pašreizpildāmās anketas. Anketu aizpilde tika organizēta sadarbībā ar vispārīzglītojošām skolām, arodskolām un augstskolām.
Pētījuma darba grupa:	Pasūtītāja pārstāve – Diāna Sīmansone, IZM Sporta un jaunatnes departamenta direktora vietniece jaunatnes jomā. Pētījuma projekta vadītājs – Gints Klāsons, SIA “Excolo Latvia” pētnieks.
Piezīmes:	<ol style="list-style-type: none"> (1) Pētījuma aptaujas anketa un metodoloģija tika sagatavota, izmantojot 2007.gadā pēc Bērnu un ģimenes lietu ministrijas pasūtījuma īstenotā pētījuma “Jauniešu sociālās un politiskās darbības izpēte Latvijā” (īstenotājs – SIA “Analītisko pētījumu un stratēģiju laboratorija”) metodiku un instrumentāriju. (2) Pētījuma dati ziņojumā tiek salīdzināti ar 2007.gada aptaujas rezultātiem, tomēr – ņemot vērā, ka 2007.gada pētījumā mērķa grupa bija 15-25 gadīgie jaunieši, tiešs statistisks salīdzinājums nav iespējams, salīdzinājumi veikti, analizējot vispārējās tendences. (3) Pētījuma ziņojumā norādīts uz datu atšķirībām sociāli demogrāfisko grupu griezumā tikai tajos gadījumos, kur tās ir statistiski būtiskas. (4) Pētījuma ziņojumā nav iekļauti datu griezumi par tām sociāli demogrāfiskajām grupām, kurās ir nepietiekams respondentu skaits pilnvērtīgas statistiskās analīzes veikšanai (skatīt respondentu raksturojuma attēlu nākamajā lapaspusē).

RESPONDENTU PROFILS (%)

Bāze: visi respondenti, n=1063

*Respondentu skaits konkrētajā mērķa grupā ir nepietiekams, lai veiktu tās padziļinātu statistisku analīzi, tādēļ ziņojumā šo mērķa grupu analīze nav iekļauta.

4. PĒTĪJUMA REZULTĀTI

4.1. JAUNIEŠU IESPĒJAS

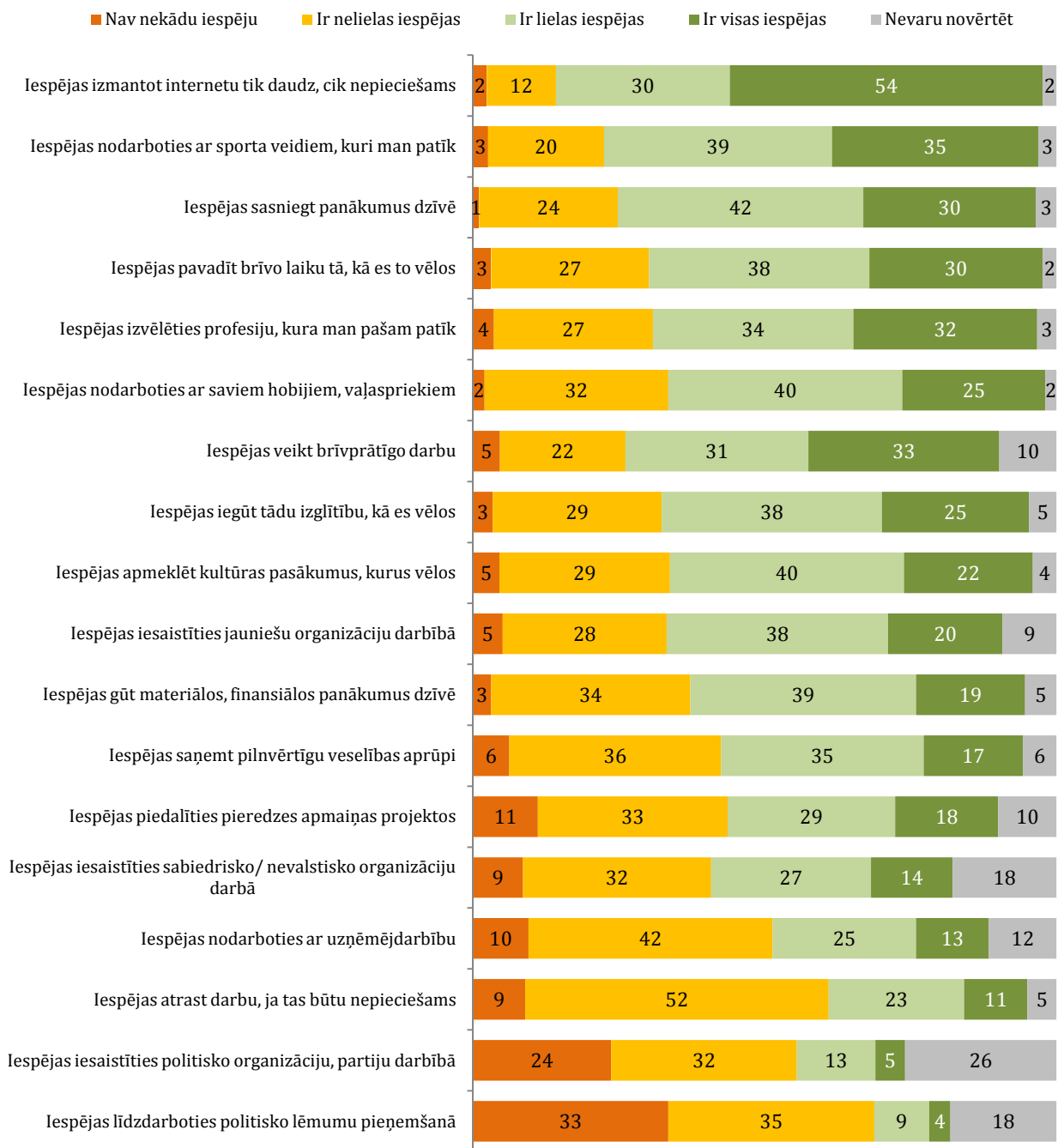
Aptaujas anketā kopumā bija iekļautas 18 dažādas jauniešu iespējas un 11 no šīm 18 iespējām lielākā daļa jauniešu vērtē pozitīvi. Visvairāk pozitīvo vērtējumu sniegts par iespējām izmantot internetu tik daudz, cik tas nepieciešams (84% jauniešu novērtē, ka viņiem ir lielas vai visas iespējas), nodarboties ar sev tīkamiem sporta veidiem (74%), sasniegt panākumus dzīvē (72%), pavadīt brīvo laiku tā, kā paši to vēlas (68%). Tāpat izteikti pozitīvi tiek vērtētas iespējas izvēlēties sev tīkamu profesiju (66%), nodarboties ar sev tīkamiem hobijiem (65%), veikt brīvprātīgo darbu (64%), iegūt tādu izglītību, kā paši vēlas (63%), apmeklēt kultūras pasākumus (62%), iesaistīties jauniešu organizāciju darbībā (58%) un gūt finansiālos panākumus dzīvē (58%).

Tai pat laikā – ne visi jaunieši šīs iespējas novērtē ar galēji pozitīviem vērtējumiem. Ja analizē tikai galēji pozitīvās atbildes ('ir visas iespējas'), tad ir tikai viena iespēju kategorija, kurā vairāk kā puse aptaujāto jauniešu sniedz galēji pozitīvu vērtējumu – iespējas izmantot internetu tik daudz, cik tas nepieciešams (54%). Aptuveni 1/3 jauniešu izteikti pozitīvi vērtē arī savas iespējas nodarboties ar sev tīkamiem sporta veidiem, veikt brīvprātīgo darbu, izvēlēties sev tīkamu profesiju, gūt panākumus dzīvē un pavadīt brīvo laiku tā, kā paši to vēlas. Bet visos pārējos anketā iekļautos iespēju vērtējuma aspektos ne vairāk kā 1/4 jauniešu sniedz galēji pozitīvos novērtējumus.

Vispesimistiskāk jaunieši vērtē savas iespējas līdzdarboties politisko lēmumu pieņemšanā (68% jauniešu uzskata, ka viņiem nav nekādu vai ir nelielas iespējas), iespējas atrast darbu, ja tas būtu nepieciešams (61%), kā arī iespējas iesaistīties politisko organizāciju, partiju darbībā (56%). Izteikti liela daļa jauniešu negatīvi vērtē arī iespējas nodarboties ar uzņēmējdarbību (52%), iespējas piedalīties pieredzes apmaiņas projektos (44%), saņemt pilnvērtīgu veselības aprūpi (42%), kā arī iesaistīties sabiedrisko un nevalstisko organizāciju darbā (41%).

Ja analizē tikai galēji negatīvos novērtējumus ('nav nekādu iespēju'), tad novērojamas tikai divas iespēju kategorijas, kurās salīdzinoši liels jauniešu īpatsvars sniedz tādus – iespējas līdzdarboties politisko lēmumu pieņemšanā (33% jauniešu uzskata, ka viņiem nav nekādu iespēju) un iespējas iesaistīties politisko organizāciju, partiju darbībā (24%). Pārējos vērtējuma aspektos galēji negatīvo atbilžu īpatsvars nepārsniedz 10%.

Novērtē, lūdzu, savas iespējas zemāk minētajos aspektos (%)

Bāze: visi respondenti, n=1063

Sociāli demogrāfisko mērķa grupu griezumā novērojams, ka savas iespējas pozitīvāk dažādos aspektos vērtējuši Kurzemē un Pierīgā dzīvojošie, latvieši, bet salīdzinoši kritiskāk – cittautieši, Latgalē dzīvojošie, arodskolu un pamatskolu skolēni.

Novērtē, lūdzu, savas iespējas zemāk minētajos aspektos – To jauniešu īpatsvars, kuri novērtējuši, ka viņiem ir lielas vai visas iespējas (%)

		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.
VISI		65	72	57	37	67	63	62	41	19	58	66	13	74	52	64	34	83	46
VECUMS	13-15	72	75	61	31	67	70	61	26	8	55	73	6	76	70	58	37	80	35
	16-19	64	75	61	39	68	63	67	43	16	58	74	12	78	53	69	33	78	34
	20-25	63	69	55	38	67	61	60	45	23	58	60	15	72	46	63	34	87	56
DZIMUMS	Vīrietis	65	71	61	39	66	66	60	36	18	51	70	13	77	54	60	42	80	42
	Sieviete	64	72	54	35	69	59	64	47	19	65	62	13	72	50	68	26	87	51
TAUTĪBA	Latvietis	69	74	60	41	70	67	67	44	20	61	68	14	76	56	68	37	83	51
	Cita	54	65	50	27	60	51	50	34	16	49	60	12	71	42	53	26	83	36
REĢIONS	Rīga	62	72	56	37	63	58	57	42	18	60	61	11	66	44	62	32	84	46
	Pierīga	71	75	62	41	69	67	66	43	17	57	73	13	79	63	65	44	91	46
	Vidzeme	64	72	70	46	68	61	71	45	19	59	69	11	83	55	57	40	82	45
	Kurzeme	76	80	56	44	74	70	70	46	19	59	68	17	82	55	71	33	86	56
	Zemgale	66	69	54	39	77	70	66	39	21	58	63	16	76	56	69	32	81	46
	Latgale	51	62	48	17	60	55	52	35	18	52	66	12	70	44	61	24	74	40
SARUNVALODA	Latviešu	68	74	60	42	70	67	68	44	20	61	68	14	76	56	68	37	83	51
	Krievu	58	68	52	27	62	56	52	34	16	49	63	13	72	44	57	29	84	38
	Cita	46	57	54	36	61	46	39	32	21	50	46	14	54	25	61	25	75	32
MĀCĪBU IESTĀDE	Pamatskola	68	75	57	25	65	71	58	25	3	52	75	9	77	67	61	32	77	30
	Vidusskola, ģimnāzija	69	75	61	41	64	65	65	36	13	61	74	8	78	62	64	35	82	36
	Arodskola, arodividusskola, tehnikums	60	68	58	31	68	60	61	34	16	43	74	12	74	49	63	35	70	28
	Universitāte, koledža	64	71	56	39	69	62	62	48	24	61	59	16	73	46	65	34	89	59

Bāze: visi respondenti, n=1063, respondenti konkrētajās sociāli demogrāfiskajās grupās, skaitu (n=) skatīt respondentu profila attēlā

Piezīme: sarkanā krāsā iekrāsoti dati, kur konkrētajās mērķa grupās ir statistiski nozīmīgi augstāks respondentu vērtējums, dzeltenā krāsā – kur zemāks.

1. Iespējas nodarboties ar tiem hobijiem, vaļaspriekiem, kuri man patīk
2. Iespējas sasniegt panākumus dzīvē
3. Iespējas gūt materiālos, finansiālos panākumus dzīvē
4. Iespējas nodarboties ar uzņēmējdarbību
5. Iespējas pavadīt brīvo laiku tā, kā es to vēlos
6. Iespējas iegūt tādu izglītību, kā es vēlos

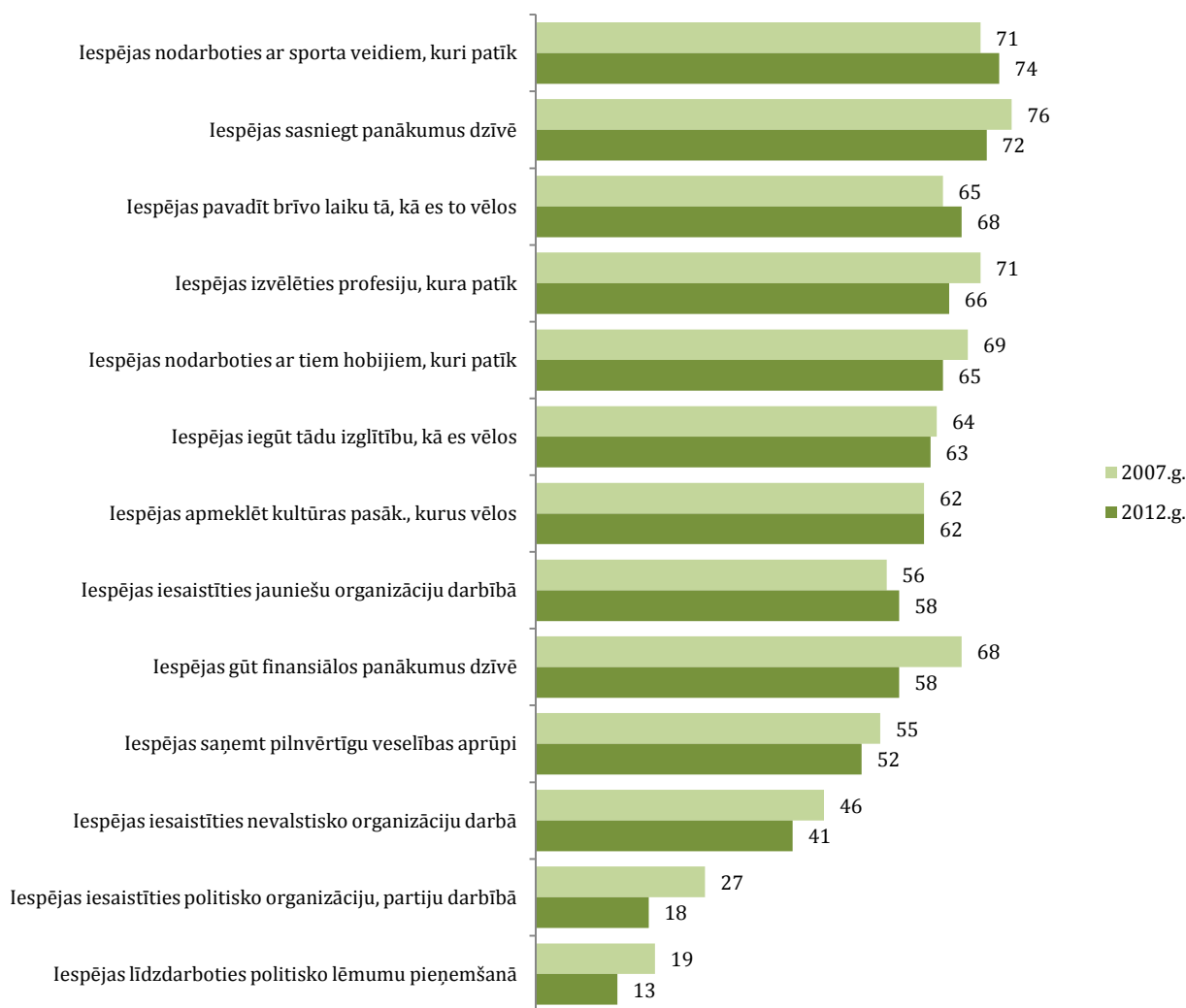
7. Iespējas apmeklēt kultūras pasākumus, kurus vēlos
8. Iespējas iesaistīties sabiedrisko un nevalstisko organizāciju darbībā
9. Iespējas iesaistīties politisko organizāciju, partiju darbībā
10. Iespējas iesaistīties jauniešu organizāciju darbībā
11. Iespējas izvēlēties profesiju, kura man pašam patīk
12. Iespējas līdzdarboties politisko lēmumu pieņemšanā

13. Iespējas nodarboties ar sporta veidiem, kuri man patīk
14. Iespējas saņemt pilnvērtīgu veselības aprūpi
15. Iespējas veikt brīvprātīgo darbu
16. Iespējas atrast darbu, ja tas būtu nepieciešams
17. Iespējas izmantot internetu tik daudz, cik tas man nepieciešams
18. Iespējas piedalīties jauniešu pieredzes apmaiņas projektos kopā ar citu valstu jauniešiem

Salīdzinot šī gada aptaujas rezultātus ar 2007.gada pētījuma datiem¹, novērojams, ka kopumā jauniešu vērtējumi nav ievērojami mainījušies. Būtiskas atšķirības novērojamas tikai divos aspektos – šogad mazāks ir to jauniešu īpatsvars, kuri uzskata, ka viņiem ir lielas vai visas iespējas dzīvē gūt finansiālos panākumus, kā arī iesaistīties politisko organizāciju, partiju darbībā. Finansiālo panākumu gūšanas iespēju zemāks vērtējums visdrīzāk saistīts ar ekonomiskās krīzes radītajām sekām (2007.gada pētījums veikts valsts ekonomikas straujās izaugsmes periodā, kad attiecīgi arī jauniešu priekšstati un vērtējumi attiecībā uz finansiālajām iespējām bija daudz optimistiskāki). Tai pat laikā jāuzsver – arī šobrīd lielākā daļa jauniešu tomēr savas iespējas gūt finansiālos panākumus dzīvē vērtē pozitīvi.

Pārējo iespēju aspektā vērtējumi ir līdzīgi 2007. un 2012.gada pētījumu datos. Nevienā aspektā nav arī novērojams būtisks pozitīvo vērtējumu pieaugums.

Novērtē, lūdzu, savas iespējas zemāk minētajos aspektos - 2007/2012 (%)
Attēlots to jauniešu īpatsvars, kuri novērtējuši, ka viņiem ir lielas vai visas iespējas

Bāze: visi respondenti: 2007, n=651; 2012, n=1063

¹ Skatīt piezīmi par pētījumu mērķa grupu atšķirībām 7.lpp.

68% jauniešu kopumā novērtēja, ka viņiem ir lielas vai visas iespējas pavadīt brīvo laiku tā, kā viņi paši to vēlas, tai pat laikā – uz anketā iekļauto jautājumu, kādas vēl papildus iespējas pavadīt brīvo laiku viņi vēlētos, 38% jauniešu norāda, ka vēlētos vairāk sporta aktivitāšu. Dažādus citus vēlamos brīvā laika pavadīšanas veidus jaunieši norādījuši ne biežāk kā 10% gadījumu. Salīdzinoši biežāk minētās atbildes ir – kultūras pasākumi un aktivitātes (9%), dejošana, deju nodarbības (7%), baseins, peldēšana (6%), atpūtas, interešu centri (6%). Arī 2007.gada pētījumā sporta aktivitāšu dažādība bija tas, ko jaunieši visbiežāk tika minējuši kā vēlamos brīvā laika pavadīšanas papildu veidus.

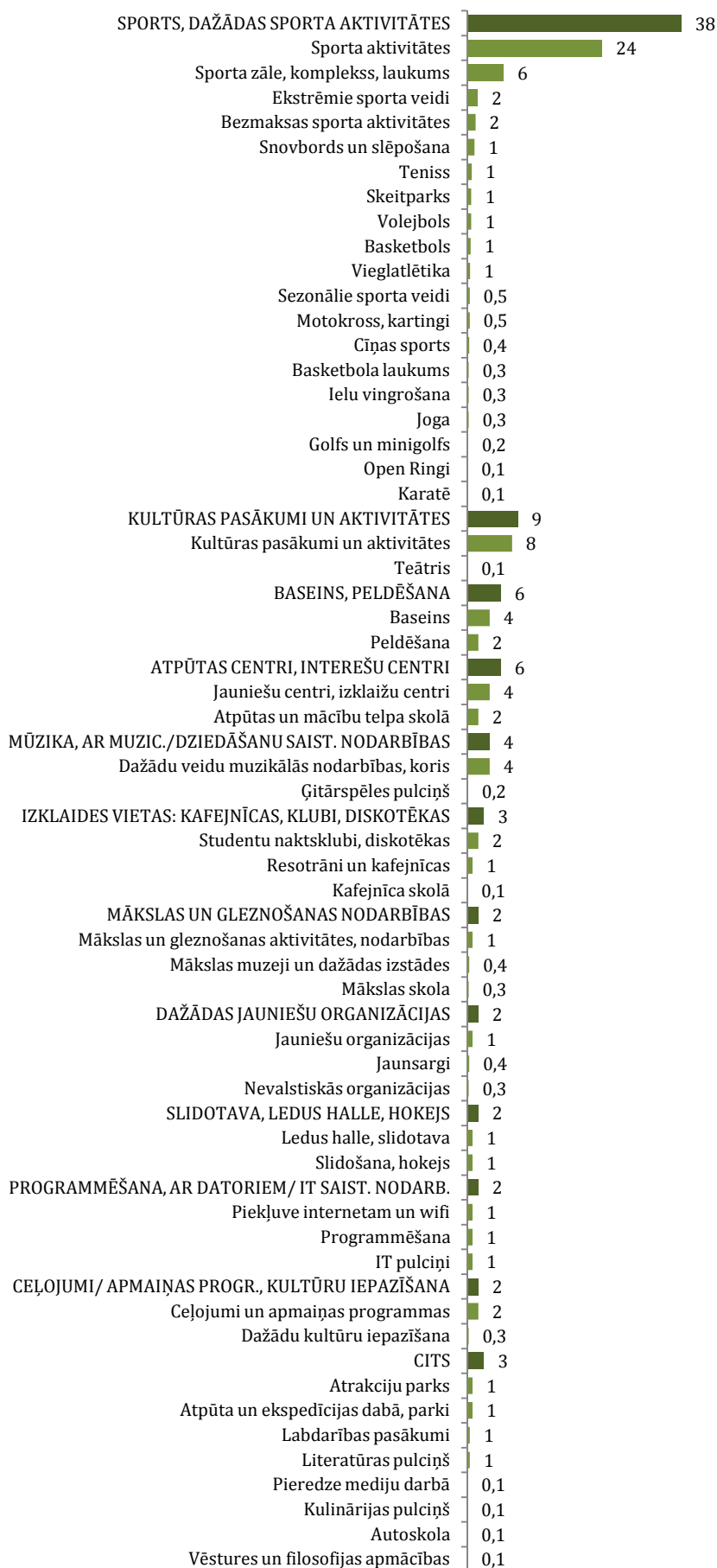
Ieraksti tās brīvā laika pavadīšanas iespējas, kādas Tu vēlētos lai Tev būtu pieejamas Tavā skolā, pagastā, pilsētā? (%)

Bāze: visi respondenti, n=1063

Attēlā nākamajā lapaspusē attēlots detalizēts jauniešu atbilžu sadalījums.

Ieraksti tās brīvā laika pavadīšanas iespējas, kādas Tu vēlētos lai Tev būtu pieejamas Tavā skolā, pagastā, pilsētā? - Detalizēts atšifrējums (%)

Bāze: visi respondenti, n=1063

Nelielas atšķirības vērojamas sociāli demogrāfisko grupu griezumos:

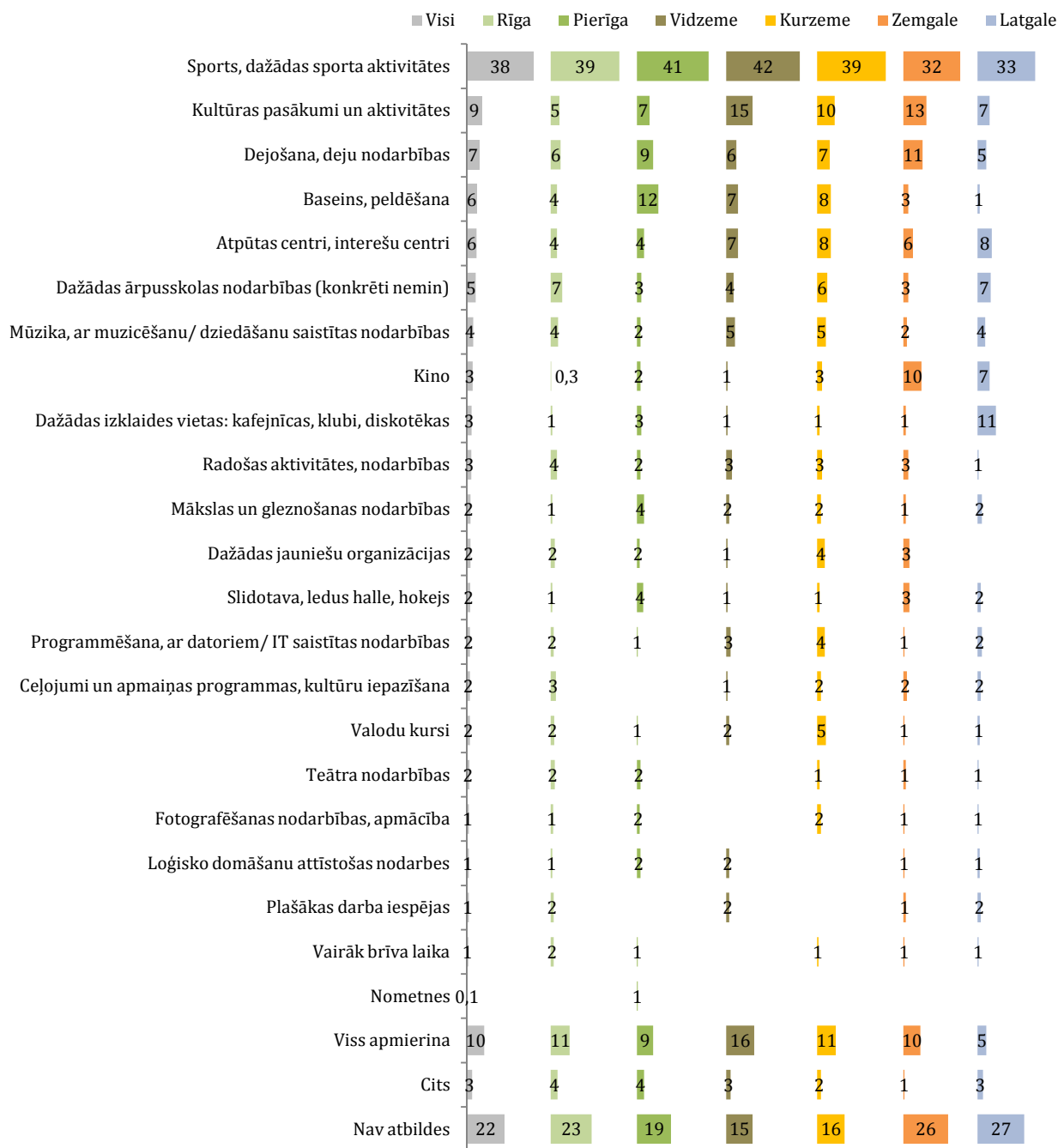
- Sporta aktivitātes biežāk minējuši jaunieši 20-25 gadu vecumā, kas visdrīzāk saistāms ar faktu, ka šajā vecuma grupā jauniešiem vairs nav ikdienā pieejamas vispārīzglītojošo skolu telpas un sporta inventārs.
- 13-15 gadīgie jaunieši biežāk kā citi kā papildu vēlamas aktivitātes norādījuši dažādas ārpusskolas nodarbības, kā arī kino pieejamību.
- Sporta aktivitātes biežāk min vīrieši, kamēr sievietes - deju nodarbības.
- Pierīgā dzīvojošie biežāk kā citi norāda, ka vēlētos, lai viņiem būtu pieejams baseins, peldēšanas iespējas.
- Vidzemē un Zemgalē dzīvojošie jaunieši biežāk kā citi vēlētos, lai viņiem būtu pieejami kultūras pasākumi un aktivitātes. Bez tam Zemgalē dzīvojošie salīdzinoši biežāk norāda arī, ka vēlētos deju nodarbības un kino apmeklēšanas iespējas.
- Latgalē dzīvojošie jaunieši biežāk kā citi aptaujā minējuši, ka vēlētos dažādas izklaides vietas - klubus, diskotēkas, kafejnīcas, kā arī kino.

Ieraksti tās brīvā laika pavadīšanas iespējas, kādas Tu vēlētos lai Tev būtu pieejamas Tavā skolā, pagastā, pilsētā? (%)

	Visi	13-15	16-19	20-25	Vīrietis	Sieviete	Latvietis	Cita
Sports, dažādas sporta aktivitātes	38	32	34	42	43	32	41	31
Kultūras pasākumi un aktivitātes	9	6	9	9	6	11	10	6
Dejošana, deju nodarbības	7	6	10	6	1	14	8	4
Baseins, peldēšana	6	9	4	6	4	7	6	4
Atpūtas centri, interešu centri	6	6	4	6	5	7	6	4
Dažādas ārpusskolas nodarbības (konkrēti nemin)	5	12	6	3	3	7	4	7
Mūzika, ar muzicēšanu/ dziedāšanu saistītas nodarbības	4	2	4	4	3	4	4	3
Kino	3	10	3	2	3	4	3	4
Dažādas izklaides vietas: kafejnīcas, klubi, diskotēkas	3	5	3	2	2	3	1	6
Radošas aktivitātes, nodarbības	3	1	4	2	1	4	3	1
Mākslas un gleznošanas nodarbības	2	4	1	2	0	4	2	1
Dažādas jauniešu organizācijas	2	2	2	2	2	3	2	1
Slidotava, ledus halle, hokejs	2	2	3	1	2	2	2	1
Programmēšana, ar datoriem/ IT saistītas nodarbības	2	2	1	2	3	0	2	2
Ceļojumi un apmaiņas programmas, kultūru iepazīšana	2	2	3	1	1	3	1	3
Valodu kursi	2	1	2	2	0	3	2	1
Teātra nodarbības	2	3	1	1	1	3	2	1
Fotografēšanas nodarbības, apmācība	1	2	2	1	0	2	1	1
Loģisko domāšanu attīstošas nodarbes	1		1	2	1	1	1	1
Plašākas darba iespējas	1	1	1	1	1	1	1	2
Vairāk brīva laika	1	2	1	1	1	1	1	1
Nometnes	0,1	1				0,2	0,1	
Viss apmierina	10	8	11	10	10	10	12	5
Cits	3	3	2	3	3	3	3	3
Nav atbildes	22	15	21	24	24	19	18	31

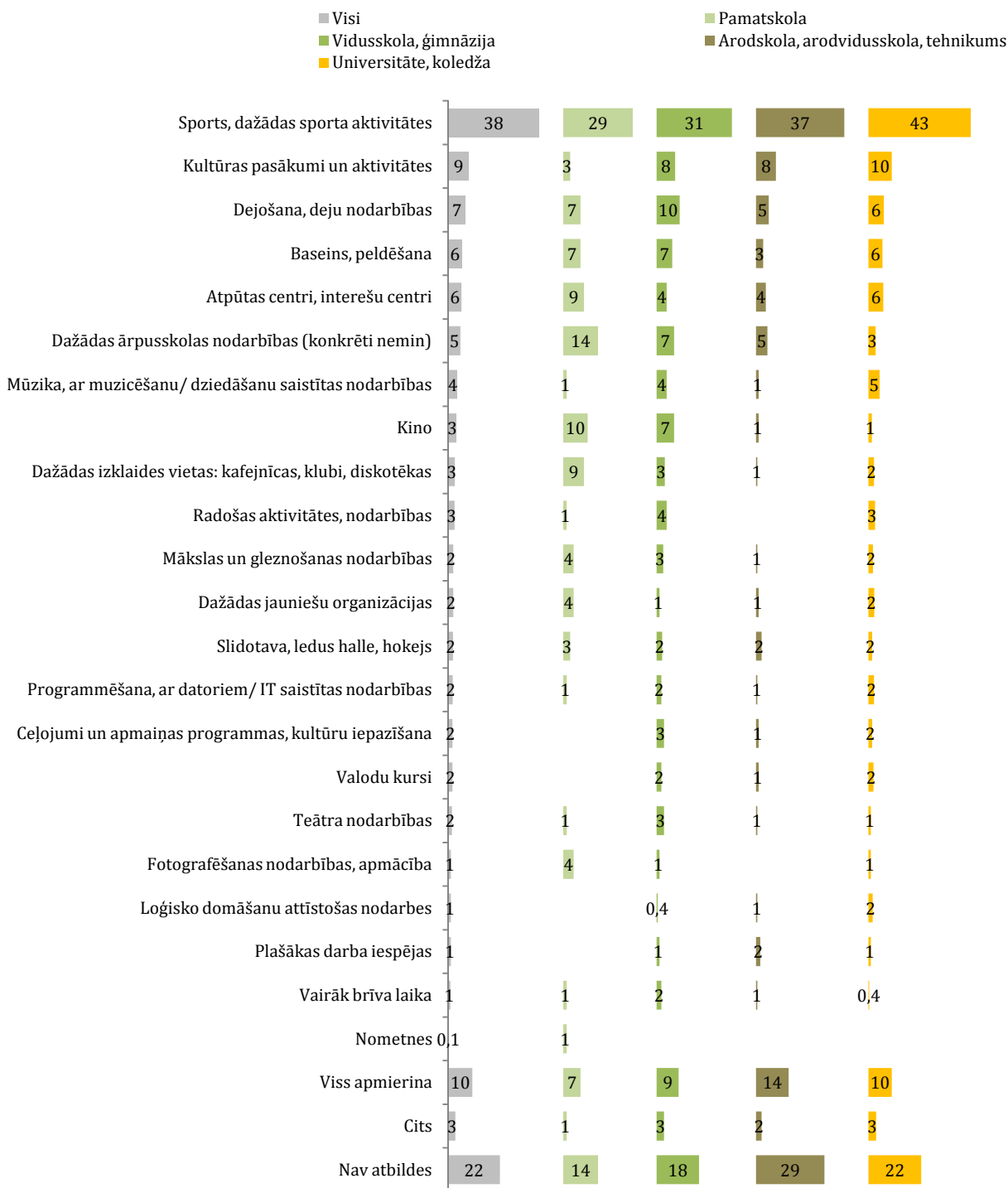
Bāze: visi respondenti, n=1063, respondenti konkrētajās sociāli demogrāfiskajās grupās, skaitu (n=) skatīt respondentu profila attēlā

Ieraksti tās brīvā laika pavadīšanas iespējas, kādas Tu vēlētos lai Tev būtu pieejamas Tavā skolā, pagastā, pilsētā? (%)

Bāze: visi respondenti, n=1063, respondenti konkrētajās sociāli demogrāfiskajās grupās, skaitu (n=) skatīt respondentu profila attēlā

Ieraksti tās brīvā laika pavadīšanas iespējas, kādas Tu vēlētos lai Tev būtu pieejamas Tavā skolā, pagastā, pilsētā? (%)

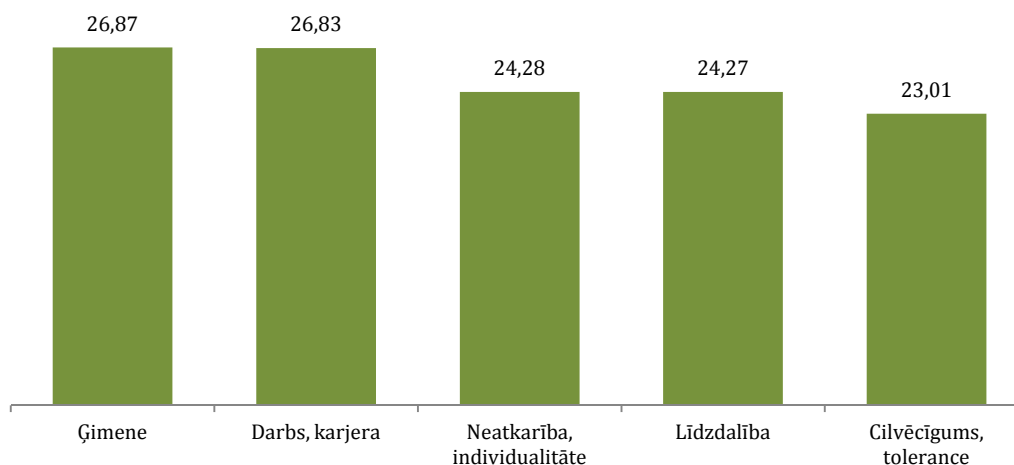
Bāze: visi respondenti, n=1063, respondenti konkrētajās sociāli demogrāfiskajās grupās, skaitu (n=) skatīt respondentu profila attēlā

4.2. JAUNIEŠU VĒRTĪBORIENTĀCIJA

Lai analizētu jauniešu vērtīborientācijas, 2007.gada pētījumā tika adaptēta Vācijas jaunatnes apsekojuma „Jugend 2000. 13.Shell Jugedstudie²” metodoloģija – lai būtu iespējams veikt jauniešu vērtīborientāciju izmaiņu analīzi, šī metodoloģija tika izmantota arī 2012.gada pētījumā. Aptaujas anketā tika iekļautas piecas vērtību dimensijas – (1) neatkarība un individualitāte, (2) cilvēcīgums un tolerance, (3) līdzdalība mūsdienu sabiedrībā, (4) orientācija uz ģimeni, (5) orientācija uz darbu - katru šo dimensiju raksturo seši vērtību apgalvojumi jeb indikatori (skat. aptaujas anketā (ziņojuma pielikumā) jautājumu Q3). Katru vērtību indikatoru respondenti vērtēja skalā no 1 (nemaz nav man būtisks) līdz 5 (ir man ļoti būtisks). Rezultātu analīzē katras vērtību dimensijas sešu indikatoru vidējās vērtības tika saskaitītas kopā, tādā veidā iegūstot konkrētās vērtību dimensijas indeksu. Tā kā katra vērtību dimensija sastāv no sešiem vērtību apgalvojumiem, kurus respondenti varēja novērtēt skalā no 1 līdz 5, tad vērtību dimensijas minimālā vērtība nevar būt mazāka par 6 un maksimālā vērtība nevar būt lielāka par 30. Vērtību dimensiju vidējais punkts ir 18. Jo lielāks ir konkrētās vērtību dimensijas indekss, jo nozīmīgāka indivīdam tā ir.

Mērot jauniešu vērtīborientācijas izdalītajās piecās dimensijās – darbs, ģimene, modernā sabiedrība, neatkarība un individualitāte, cilvēcīgums un tolerance – novērojams, ka visizteiktāk jauniešus raksturo orientācija uz ģimeni, kā arī darbu un karjeru. Nedaudz zemāks ir indekss attiecībā uz neatkarību, individualitāti, kā arī līdzdalību. Bet salīdzinoši zemākais (lai gan arī ievērojami augsts) – indekss, kas raksturo orientāciju uz cilvēcīgumu, toleranci.

Indekss: Vērtību dimensijas

Bāze: visi respondenti, n=1063

² Deutsche Shell (Hrsg.) Jugend 2000, Band 1, Leske+Budrich, Opladen 2000, 98.lpp.

Vērtību dimensijas iespējams analizēt arī detalizētāk to veidojošo faktoru dalījumā.

Orientācija uz ģimeni. Visaugstāk jaunieši vērtē tādas ģimeniskās vērtības kā mājīgs dzīvoklis, māja (94% jauniešu to novērtē kā sev drīzāk vai ļoti būtisku vērtību), laimīga kopdzīve kopā ar partneri (92%) un spēja nodrošināt saviem bērniem drošu nākotni (92%). Interesanti, ka salīdzinoši retāk kā būtiskas novērtētas tādas vērtības kā bērni (77%, kas gan arī ir augsts rādītājs) un ģimenes veidošana (84%).

Vērtību dimensiju kategorijas: ĢIMENE
Jauniešu īpatsvars, kuri konkrēto vērtību vērtē kā sev drīzāk vai ļoti būtisku (%)

Mājīgs dzīvoklis, māja	94
Laimīga dzīve kopā ar partneri	92
Nodrošināt saviem bērniem drošu nākotni	92
Būt uzticīgam	90
Dibināt, izveidot ģimeni	84
Bērni	77

Orientācija uz darbu, karjeru. Stabils darba vietas atrašana jauniešiem ir vissvarīgākā darba vērtība (94%). Tai pat laikā – tik pat būtiski jauniešiem ir arī atrast sev interesantu darbu (93%). Interesanti, ka salīdzinoši retāk kā ļoti būtiska vērtība jauniešu vidū vērtēta iespēja iegūt prestižu profesiju (80%). Neviennozīmīgs ir darba finansiālā aspekta vērtējums – jaunieši izteikti bieži novērtē, ka viņiem ir svarīgi iegūt profesiju, kurā var labi nopelnīt (92%), tai pat laikā retāk kā izteikti būtiska vērtība tiek identificēta iespēja nopelnīt daudz naudas (84%). Iespējams, to var interpretēt kā jauniešu vēlmi primāri nevis nopelnīt daudz naudas, bet atrast sev interesantu nodarbošanos, kura vienlaikus sniegtu arī materiālo gandarījumu.

Vērtību dimensiju kategorijas: DARBS, KARJERA
Jauniešu īpatsvars, kuri konkrēto vērtību vērtē kā sev drīzāk vai ļoti būtisku (%)

Atrast stabilu darba vietu	94
Atrast interesantu darbu	93
Iegūt profesiju, kurā var labi nopelnīt	92
Veidot karjeru	89
Nopelnīt daudz naudas	84
Iegūt prestižu profesiju	80

Orientācija uz neatkarību, individualitāti. Domāt un rīkoties neatkarīgi no citiem (83%), vienmēr pabeigt iesākto, neskatoties uz šķēršļiem (81%) un aizstāvēt savu viedokli pat tad, ja citi domā savādāk (81%) – tās ir jauniešiem būtiskākās individuālisma vērtības. Salīdzinoši retāk kā būtiskas vērtētas – nebaidīties no konfliktiem (67%), spēja atteikties no kaut kā (76%) un individuālā jaunrade jeb spēja un iespēja pašam izdomāt jaunas idejas (76%).

**Vērtību dimensiju kategorijas: NEATKARĪBA,
INDIVIDUALITĀTE**
**Jauniešu īpatsvars, kuri konkrēto vērtību vērtē kā sev drīzāk vai
ļoti būtisku (%)**

Domāt un rīkoties neatkarīgi no citiem	83
Vienmēr pabeigt iesākto, neskatoties uz šķēršļiem	81
Aizstāvēt savu viedokli pat tad, ja citi domā savādāk	81
Pašam izdomāt jaunas idejas	76
Spēt atteikties no kaut kā, pateikt nē	76
Nebaidīties no konfliktiem	67

Orientācija uz līdzdalību. Jaunieši kā sev ļoti būtiskas vērtības identificē labu izglītību (92%), labu amatu (90%) un prasmi strādāt ar datoru (87%). Tāpat absolūtais vairākums novērtē, ka viņiem ir būtiski zināt vairākas svešvalodas un pārzināt jaunākās tehnoloģijas (attiecīgi – 78% un 76%). Izteikti zemu vērtēta interese par politiku – tikai 26% jauniešu to uzskata sev par būtisku.

Vērtību dimensiju kategorijas: LĪDZDALĪBA
**Jauniešu īpatsvars, kuri konkrēto vērtību vērtē kā sev drīzāk vai
ļoti būtisku (%)**

Iegūt labu izglītību	92
Ieņemt labu amatu	90
Prast strādāt ar datoru	87
Zināt vairākas svešvalodas	78
Pārzināt jaunākās tehnoloģijas	76
Interesēties par politiku	26

Orientācija uz cilvēcīgumu, toleranci. Būt izpalīdzīgiem (84%), pieņemt katru cilvēku tādu, kāds viņš ir (75%) un dalīties ar citiem (71%) – tās ir cilvēcīguma un tolerances vērtības, kuras jaunieši vērtē visaugstāk. Tai pat laikā jāuzsver, ka salīdzinoši retāk - 53% gadījumu - jaunieši novērtē, ka viņiem ir būtiski darīt kaut ko sabiedrības labā.

Vērtību dimensiju kategorijas: CILVĒCĪGUMS, TOLERANCE
**Jauniešu īpatsvars, kuri konkrēto vērtību vērtē kā sev drīzāk vai
ļoti būtisku (%)**

Būt izpalīdzīgam, palīdzēt citiem cilvēkiem	84
Pieņemt katru cilvēku tādu, kāds viņš ir	75
Dalīties ar citiem	71
Pieņemt cilvēkus, kuri ir savādāki, atšķirīgi	70
Iepazīt citas kultūras	61
Darīt kaut ko sabiedrības labā	53

Statistiski būtiskas atšķirības sociāli demogrāfiskajos griezumos novērojams tikai dažos aspektos – tolerance un ģimene kā vērtību dimensijas būtiskākas ir sievietēm, ģimene kā būtiska vērtība biežāk tiek identificēta Vidzemē un Kurzemē.

Indekss: Vērtību dimensijas

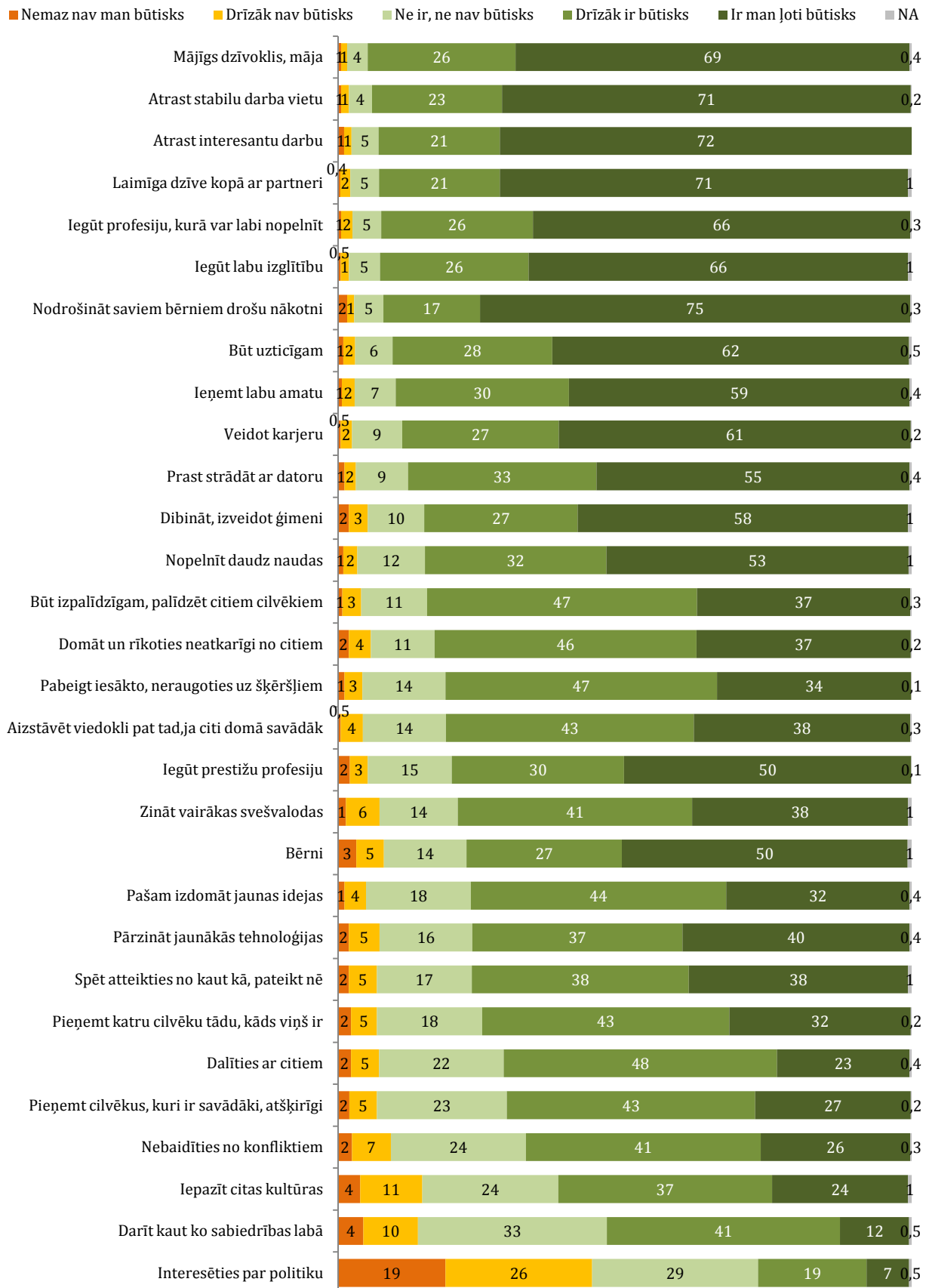
		Neatkarība	Tolerance	Līdzdalība	Ģimene	Darbs
VISI		24,28	23,01	24,27	26,87	26,83
VECUMS	13-15	24,08	23,31	24,34	27,24	27,03
	16-19	24,13	22,78	24,14	26,96	27,07
	20-25	24,40	23,04	24,31	26,72	26,65
DZIMUMS	Vīrietis	23,83	21,96	24,07	26,18	26,51
	Sieviete	24,74	24,11	24,48	27,59	27,17
TAUTĪBA	Latvietis	24,39	23,27	24,48	27,08	27,00
	Cita	23,99	22,35	23,74	26,33	26,42
REĢIONS	Rīga	24,23	22,64	24,01	26,36	26,27
	Pierīga	24,73	23,01	24,26	26,61	26,79
	Vidzeme	24,23	23,26	24,41	27,34	27,23
	Kurzeme	24,44	23,60	24,87	27,86	27,33
	Zemgale	24,19	23,06	24,25	26,87	27,41
	Latgale	23,78	22,97	24,15	26,94	26,70
SARUNVALODA	Latviešu	24,39	23,20	24,44	27,04	26,95
	Krievu	24,16	22,58	23,98	26,48	26,64
MĀCĪBU IESTĀDE	Pamatskola	23,80	23,15	24,09	27,19	26,50
	Vidusskola, ģimnāzija	24,12	23,05	24,38	27,12	27,27
	Arodskola, arodvidusskola, tehnikums	24,38	22,51	23,57	27,01	26,76
	Universitāte, koledža	24,39	23,11	24,44	26,70	26,71

Bāze: visi respondenti, n=1063, respondenti konkrētajās sociāli demogrāfiskajās grupās, skaitu (n=) skatīt respondentu profila attēlā

Piezīme: sarkanā krāsā iekrāsoti dati, kur konkrētajās mērķa grupās ir statistiski nozīmīgi augstāks respondentu vērtējums, dzeltenā krāsā – kur zemāks.

Anketā iekļautās vērtību kategorijas iespējams analizēt arī neizdalot konkrētas vērtību dimensijas. Šādā aspektā vērtējot, novērojams, ka visbiežāk jaunieši kā sev būtiskas vērtības identificējuši – mājīgs dzīvoklis, māja (94%), stabils darbs (93%), interesants darbs (93%), laimīga kopdzīve ar partneri (92%), profesija, kurā var labi nopelnīt (92%), laba izglītība (92%), spēja un iespēja nodrošināt saviem bērniem drošu nākotni (92%). Savukārt visretāk kā būtiskas novērtētas tādas vērtības kā – interese par politiku (26%), darīt kaut ko sabiedrības labā (53%), iepazīt citas kultūras (61%).

Lūdzu, novērtē, cik būtisks Tev ir katrs no šiem faktoriem (%)

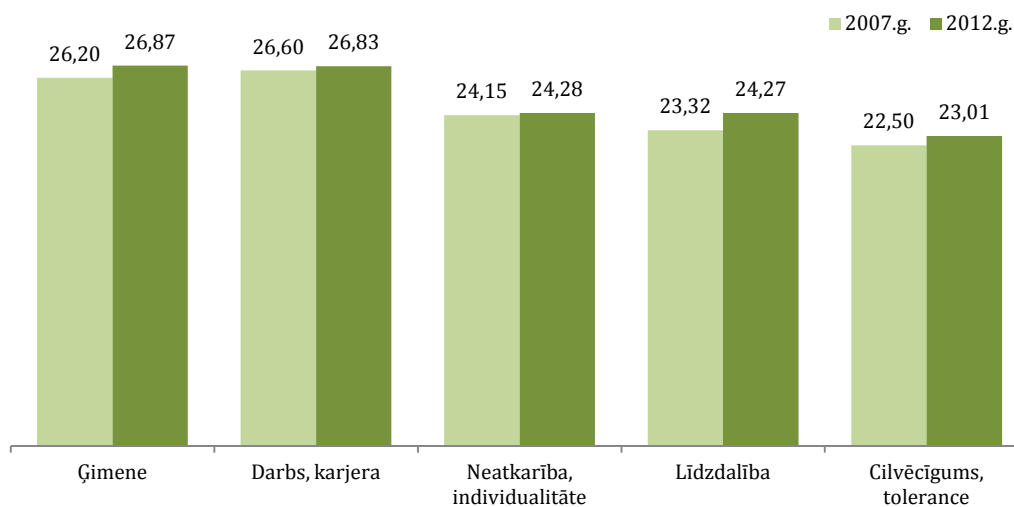

Bāze: visi respondenti, n=1063

Ja salīdzina 2012.gada pētījuma datus ar 2007.gada aptaujas rezultātiem, būtiskas atšķirības nav novērojamas – jauniešu vērtējumi attiecībā uz vērtībām savā dzīvē ir ļoti līdzīgi. Pavisam

nedaudz augstāks ir ģimenes un līdzdalības dimensijas indekss, tomēr tas nav statistiski būtisks, tādēļ nav iespējams to interpretēt detalizētāk.

Indekss: Vērtību dimensijas 2007/2012

Bāze: visi respondenti: 2007, n=651; 2012, n=1063

4.3. ATTIEKSME PRET NODARBINĀTĪBU

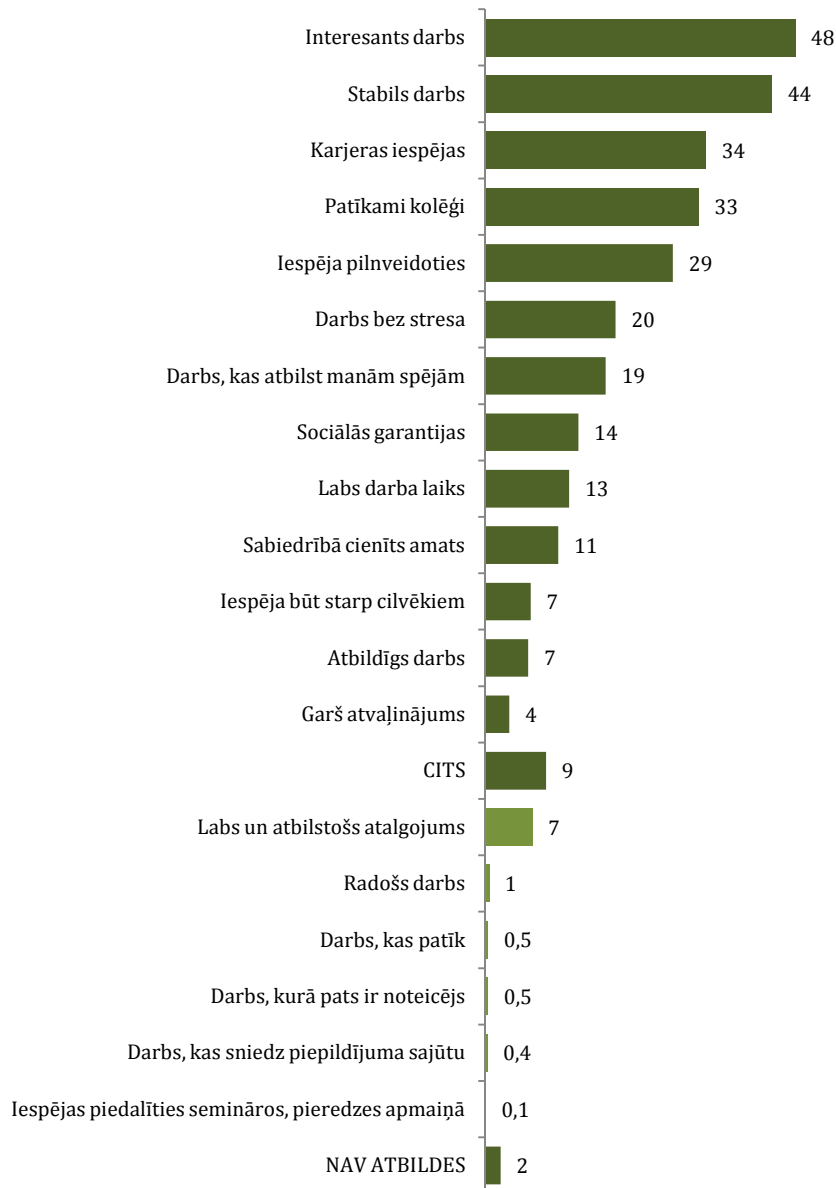
Jauniešiem būtiskākie darba aspekti ir – interesants darbs (48%) un stabils darbs (44%). Aptuveni 1/3 kā sev būtiskus aspektus norāda karjeras iespējas un patīkamus kolēģus. 29% aptaujāto būtiska ir iespēja pilnveidoties. 1/5 novērtējuši, ka viņiem būtiski ir tādi aspekti kā darbs bez stresa un spējām atbilstošs darbs. Salīdzinoši visretāk kā būtiski minēti tādi faktori kā garš atvaļinājums (4%), atbildīgs darbs (7%) un iespēja būt starp cilvēkiem (7%).

Izteiktas atšķirības vērojamas sociāli demogrāfisko grupu griezumā:

- 13-15 gadīgajiem jauniešiem svarīgāki ir tādi darba aspekti kā interesants darbs, darbs bez stresa, spējām atbilstošs darbs, arī - sabiedrībā cienīts amats. 16-19 gadīgie vairāk novērtē tādus darba aspektus kā stabils darbs, spējām atbilstošs darbs, iespēja būt starp cilvēkiem. Savukārt 20-25 gadīgajiem jauniešiem svarīgāki šķiet tādi darba aspekti kā karjeras iespējas un iespējas pilnveidoties.
- Jaunieši Rīgā par sev būtiskākiem darba aspektiem salīdzinoši biežāk kā citi novērtē - interesants darbs, karjeras iespējas. Reģionos dzīvojošie - darba stabilitāti, sociālās garantijas.
- Pamatskolu skolēni izteikti biežāk kā citi par būtiskāko darba aspektu novērtē tā interesantumu, kā arī atbilstību spējām. Tiem, kuri mācās vidusskolā būtiski šķiet, lai darbs atbilstu viņu spējām, kā arī lai tas būtu bez stresa. Arodskolu skolēni izteikti

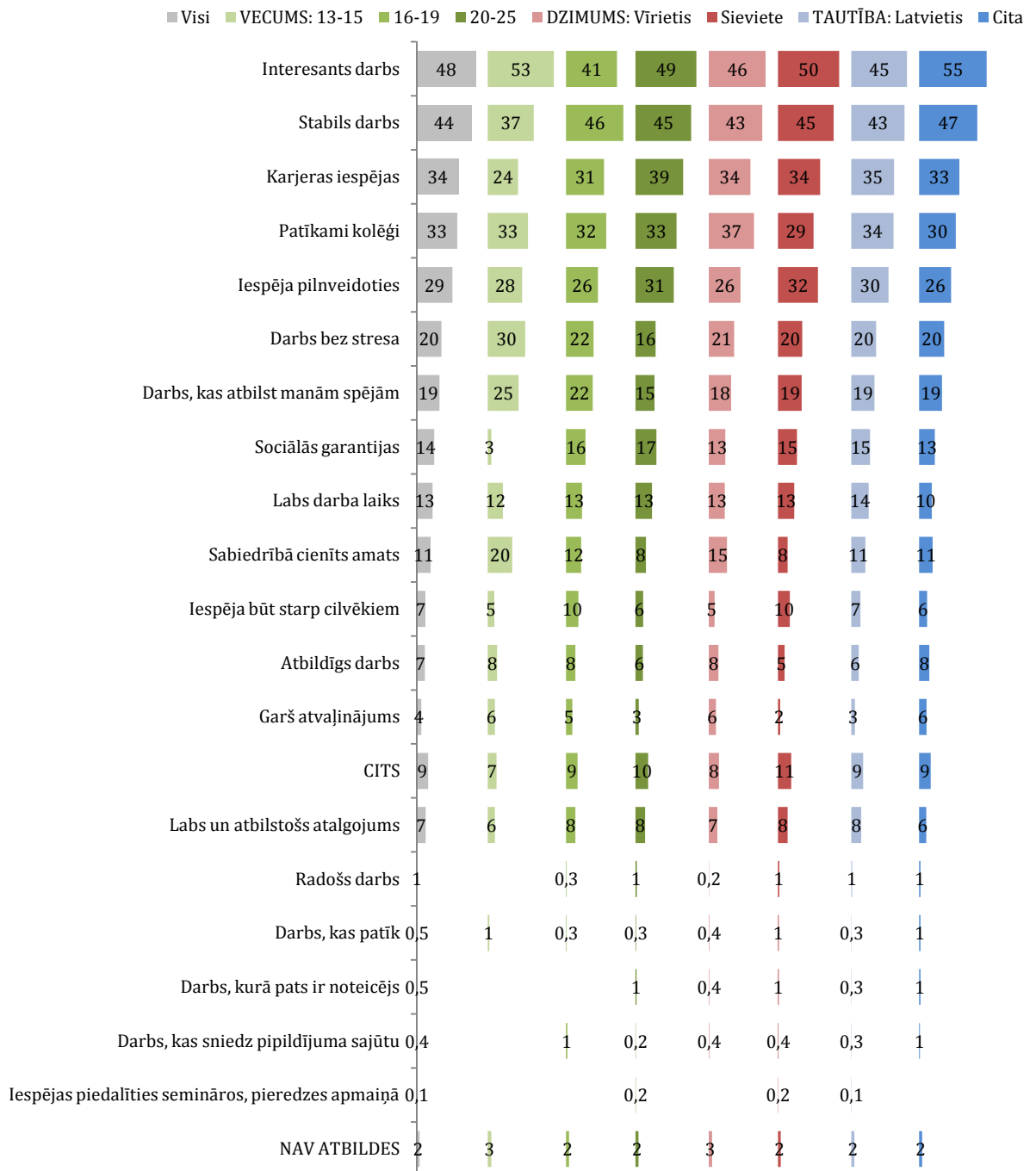
biežāk kā citi par būtiskāko darba aspektu identificē stabilitāti. Savukārt augstskolu studenti - darba interesantumu un karjeras iespējas.

Atzīmē, lūdzu, tos TRĪS darba aspektus, kuri Tev šķiet vissvarīgākie (%)

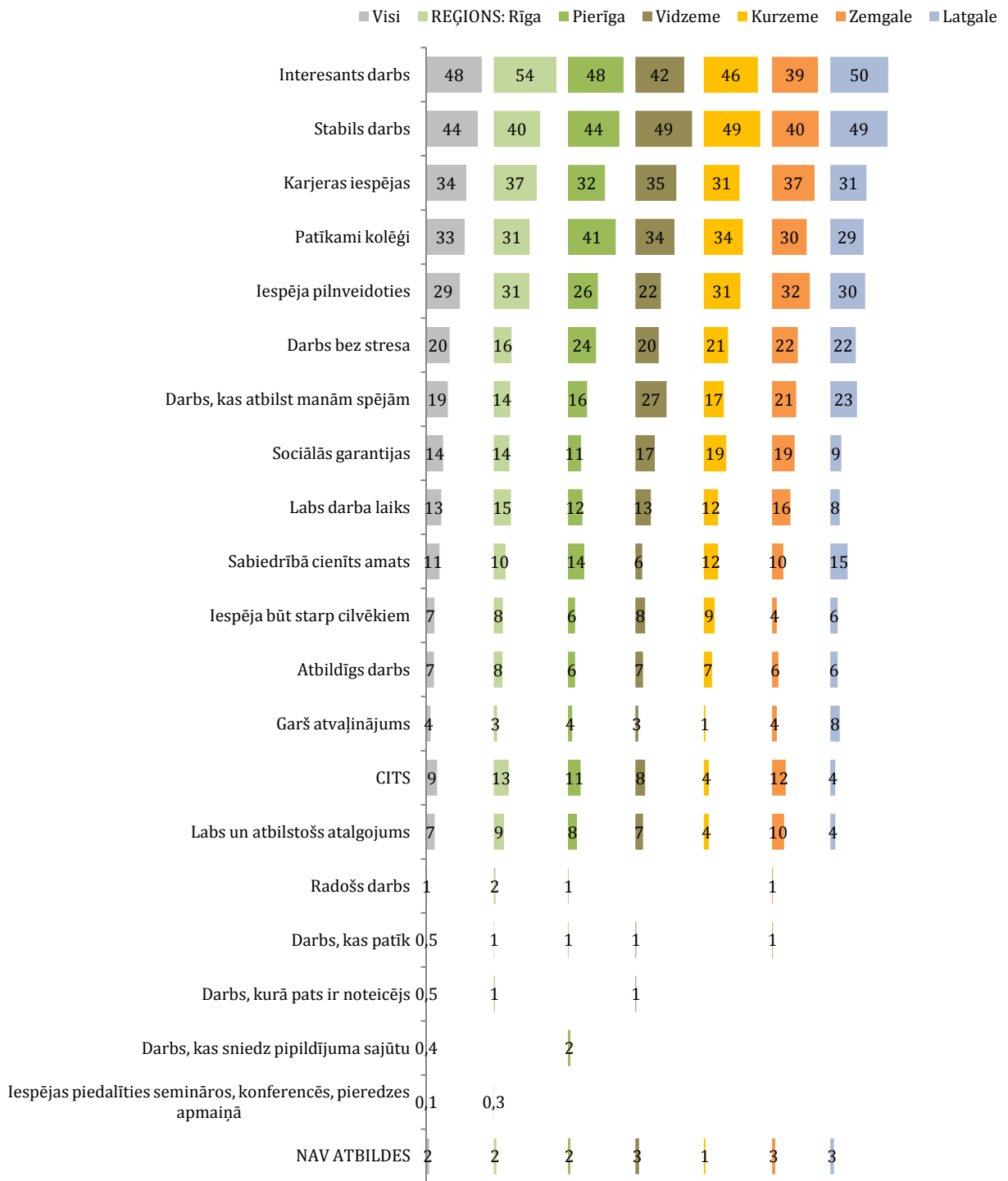
Bāze: visi respondenti, n=1063

Atzīmē, lūdzu, tos TRĪS darba aspektus, kuri Tev šķiet vissvarīgākie. (%)

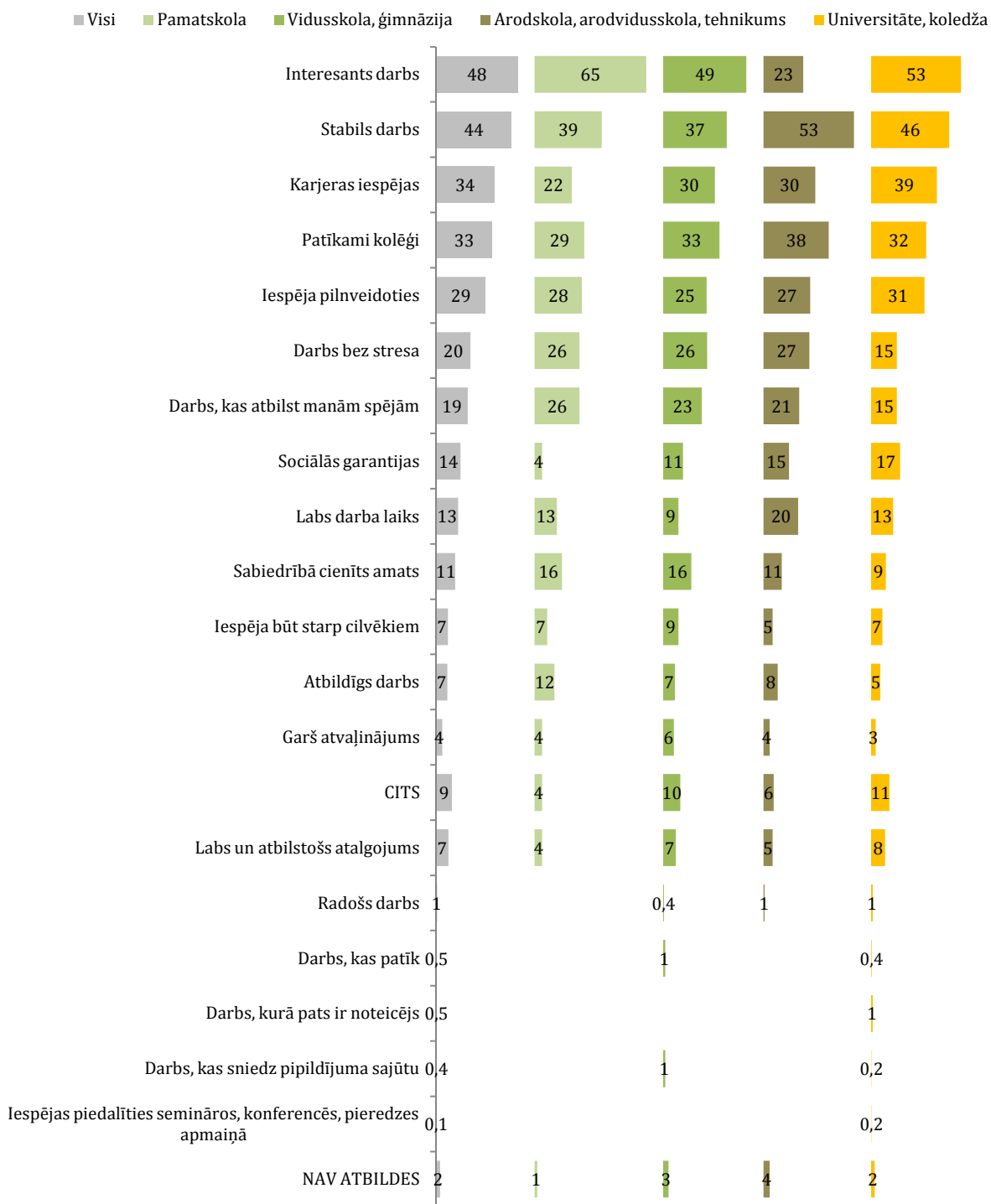
Bāze: visi respondenti, n=1063, respondenti konkrētajās sociāli demogrāfiskajās grupās, skaitu (n=) skatīt respondentu profila attēlā

Atzīmē, lūdzu, tos TRĪS darba aspektus, kuri Tev šķiet vissvarīgākie. (%)

Bāze: visi respondenti, n=1063, respondenti konkrētajās sociāli demogrāfiskajās grupās, skaitu (n=) skatīt respondentu profila attēlā

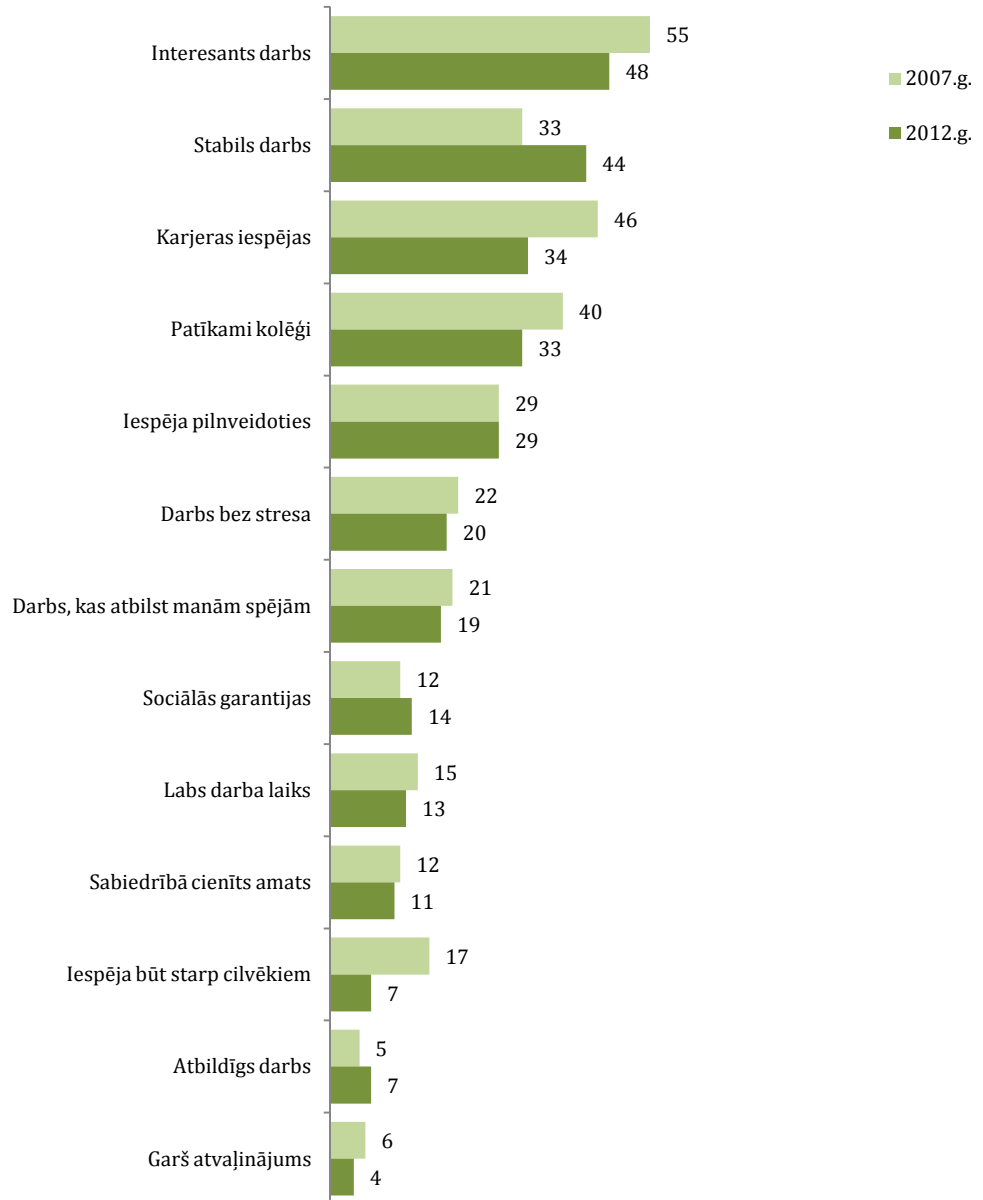
Atzīmē, lūdzu, tos TRĪS darba aspektus, kuri Tev šķiet vissvarīgākie. (%)

Bāze: visi respondenti, n=1063, respondenti konkrētajās sociāli demogrāfiskajās grupās, skaitu (n=) skatīt respondentu profila attēlā

Ja salīdzina pētījuma datu tendences ar 2007.gada mērījumiem, novērojams, ka izteikti pieaudzis tāda faktora nozīmīgums kā darba stabilitāte, savukārt samazinājies tādu aspektu nozīmīgums kā karjeras iespējas, iespēja būt starp cilvēkiem, interesants darbs un patīkami kolēģi. Pārējo faktoru vērtējums ir līdzīgs kā iepriekšējā mērījumu periodā.

Atzīmē, lūdzu, tos TRĪS darba aspektus, kuri Tev šķiet vissvarīgākie - 2007/2012 (%)

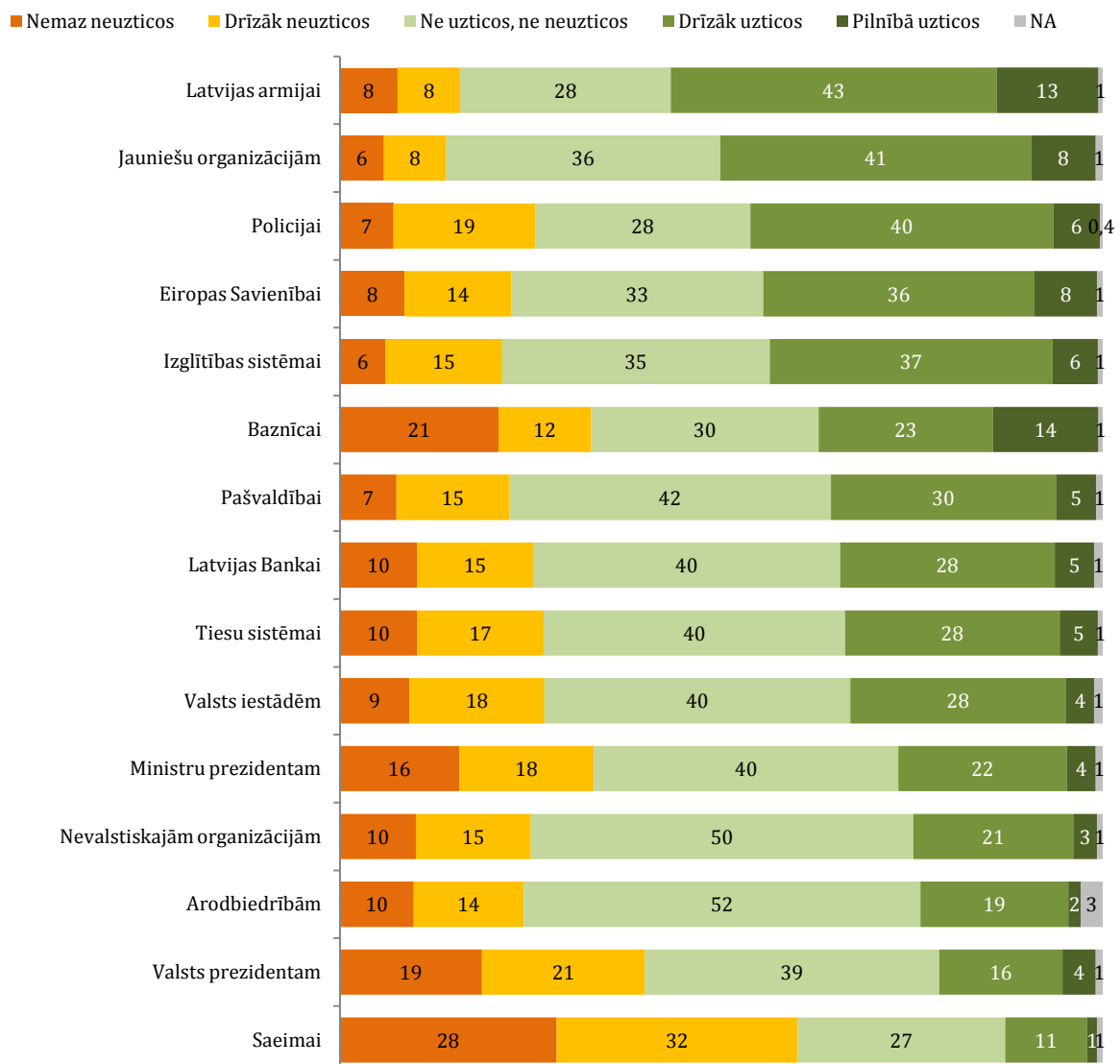
Bāze: visi respondenti: 2007, n=651; 2012, n=1063

4.4. UZTICĒŠANĀS INSTITŪCIJĀM

Aptaujas anketā jaunieši tika lūgti novērtēt, cik lielā mērā uzticas dažādām institūcijām. Kopumā novērojams, ka uzticēšanās institūcijām jauniešu vidū nav izteikti augsta – izņemot Latvijas armiju, kurai uzticas 56% jauniešu, dažādām institūcijām uzticēšanos pauž ne vairāk kā 1/2 no aptaujātajiem jauniešiem. Aptuveni 1/2 jauniešu uzticas arī jauniešu organizācijām (49%) un policijai (46%). Salīdzinoši augsti uzticēšanās rādītāji ir arī Eiropas Savienībai (44%), izglītības sistēmai (43%) un baznīcai (37%). Bet pārējām anketā iekļautajām institūcijām uzticas ne vairāk kā 1/3 jauniešu.

Ja analizē tikai galēji pozitīvos novērtējumus ('pilnībā uzticos'), tad tikai divu institūciju gadījumos tos snieguši ne mazāk kā 1/10 jauniešu – baznīcai pilnībā uzticas 14%, bet Latvijas armijai – 13% jauniešu.

Cik lielā mērā Tu uzticies sekojošām institūcijām? (%)

Bāze: visi respondenti, n=1063

Viszemākie uzticēšanās rādītāji jauniešu vidū ir Saeimai (tikai 12% jauniešu tai uzticas), Valsts prezidentam (20%), arodbiedrībām (21%) un nevalstiskajām organizācijām (24%). Ja analizē tikai galēji negatīvos vērtējumus ('nemaz neuzticos'), arī tie visbiežāk sniegti par Saeimu – kopumā 28% jauniešu tai nemaz neuzticas. Bet interesanti, ka arī attiecībā uz baznīcu galēji negatīvo vērtējumu īpatsvars ir izteikti liels – 21% (kā iepriekš minēts, vienlaikus baznīcai ir arī viens no lielākajiem galēji pozitīvo vērtējumu īpatsvaram). Salīdzinoši liels ir arī to jauniešu īpatsvars, kuri nemaz neuzticas Valsts prezidentam (19%) un ministru prezidentam (16%).

Analizējot datus sociāli demogrāfisko grupu griezumā, novērojams, ka uzticēšanos dažādām institūcijām salīdzinoši biežāk pauž pamatskolu un vidusskolu skolēni, Kurzemē un Latgalē dzīvojošie, savukārt kritiskāki savos vērtējumos ir cittautieši, studenti, Rīgā dzīvojošie.

Vairākas būtiskas atšķirības vērojamas konkrētās sociāli demogrāfiskajās mērķa grupās:

- Izteikti augstāki uzticēšanās rādītāji novērojami 13-15 gadīgo jauniešu vidū, kamēr izteikti kritiskāki savos vērtējumos ir 20-25 gadīgie jaunieši.
- Uzticēšanās augstāka dažādām institūcijām ir reģionos dzīvojošo jauniešu, kamēr zemāka - Rīgas jauniešu vidū.

Cik lielā mērā Tu uzticies sekojošām institūcijām? – To jauniešu īpatsvars, kuri novērtējuši, ka viņi drīzāk vai pilnībā uzticas (%)

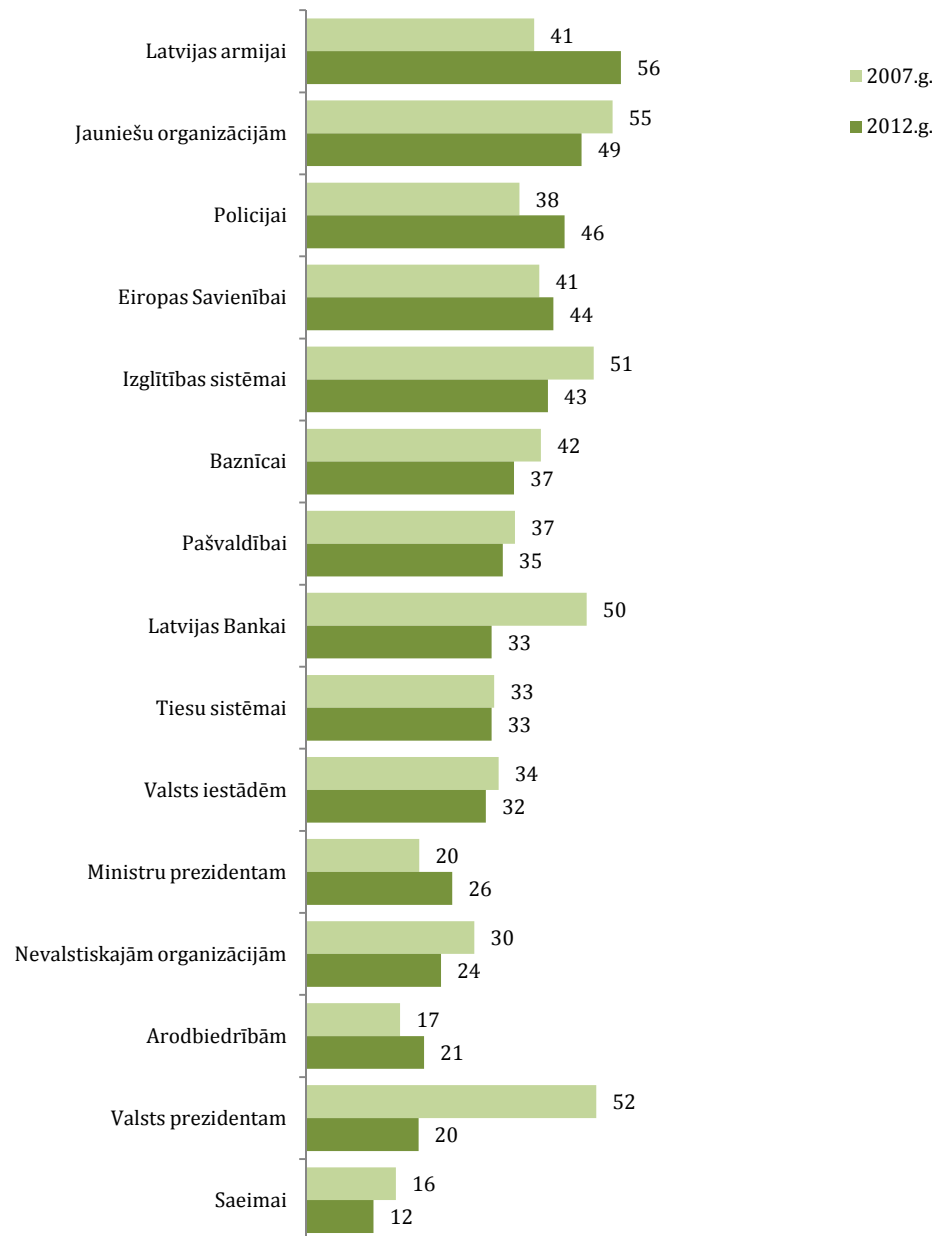
		Arodbrīdībām	Latvijas armijai	Polīcijai	Valsts iestādēm	Baznīcai	Valsts prezidentam	Saeimai	Latvijas Bankai	Eiropas Savienībai	Tiesu sistēmai	Izglītības sistēmai	Ministru prezidentam	Jauniešu organizācijām	Pašvaldībai	Nevalstiskajām organizācijām
VISI		21	56	46	32	37	21	12	33	44	33	43	26	49	35	24
VECUMS	13-15	28	67	58	48	49	34	22	42	58	41	55	33	61	47	25
	16-19	20	64	47	32	41	22	13	37	46	37	46	25	54	33	22
	20-25	19	49	42	27	31	16	9	29	38	29	38	24	43	32	25
DZIMUMS	Virietis	20	56	45	29	32	21	13	32	44	31	42	27	41	35	21
	Sieviete	22	56	47	35	41	20	11	34	43	35	44	25	58	34	28
TAUTĪBA	Latvietis	20	66	46	29	33	19	10	33	46	32	41	28	52	35	24
	Cita	25	31	45	40	45	24	18	35	38	35	48	21	43	35	24
REĢIONS	Rīga	19	41	40	30	30	17	13	33	40	31	41	24	43	29	26
	Pierīga	23	59	47	37	32	24	14	28	49	33	43	28	50	32	26
	Vidzeme	19	65	48	17	26	18	7	39	49	29	45	20	50	41	18
	Kurzeme	29	68	49	39	39	26	7	39	49	36	41	31	59	40	26
	Zemgale	14	63	45	25	39	14	10	30	41	36	43	26	50	39	18
	Latgale	24	58	53	42	60	25	18	34	38	35	48	25	50	35	26
SARUNVALODA	Latviešu	20	66	46	29	32	19	10	33	45	32	42	28	52	36	24
	Krievu	24	37	46	40	45	25	18	34	40	37	49	24	45	36	26
	Cita	14	39	32	36	39	18	11	14	25	14	36	18	32	25	25
MĀCĪBU IESTĀDE	Pamatskola	26	65	62	45	57	39	22	49	58	49	54	35	61	42	23
	Vidusskola, ģimnāzija	25	67	51	42	44	28	18	35	52	37	52	30	60	40	25
	Arodskola, arodvidusskola, tehnikums	20	62	42	31	39	20	11	36	43	32	42	21	46	31	20
	Universitāte, koledža	19	48	43	26	30	15	8	30	38	29	38	24	44	33	25

Bāze: visi respondenti, n=1063, respondenti konkrētajās sociāli demogrāfiskajās grupās, skaitu (n=) skatīt respondentu profila attēlā

Piezīme: sarkanā krāsā iekrāsoti dati, kur konkrētajās mērķa grupās ir statistiski nozīmīgi augstāks respondentu vērtējums, dzeltenā krāsā – kur zemāks.

Salīdzinot jauniegūtos datus ar 2007.gada pētījuma rezultātiem, novērojams, ka visdramatiskāk kritusies uzticēšanās jauniešu vidū Valsts prezidentam, kā arī Latvijas Bankai. Mazinājušies uzticēšanās rādītāji arī izglītības sistēmai, jauniešu organizācijām un nevalstiskajām organizācijām. Tai pat laikā būtiski biežāk jaunieši uzticēšanos pauduši Latvijas armijai un policijai, nedaudz biežāk – arī ministru prezidentam.

Cik lielā mērā Tu uzticies sekojošām institūcijām? - 2007/2012 (%)
Attēlots to jauniešu īpatsvars, kuri novērtējuši, ka viņi drīzāk vai pilnībā uzticas

Bāze: visi respondenti: 2007, n=651; 2012, n=1063

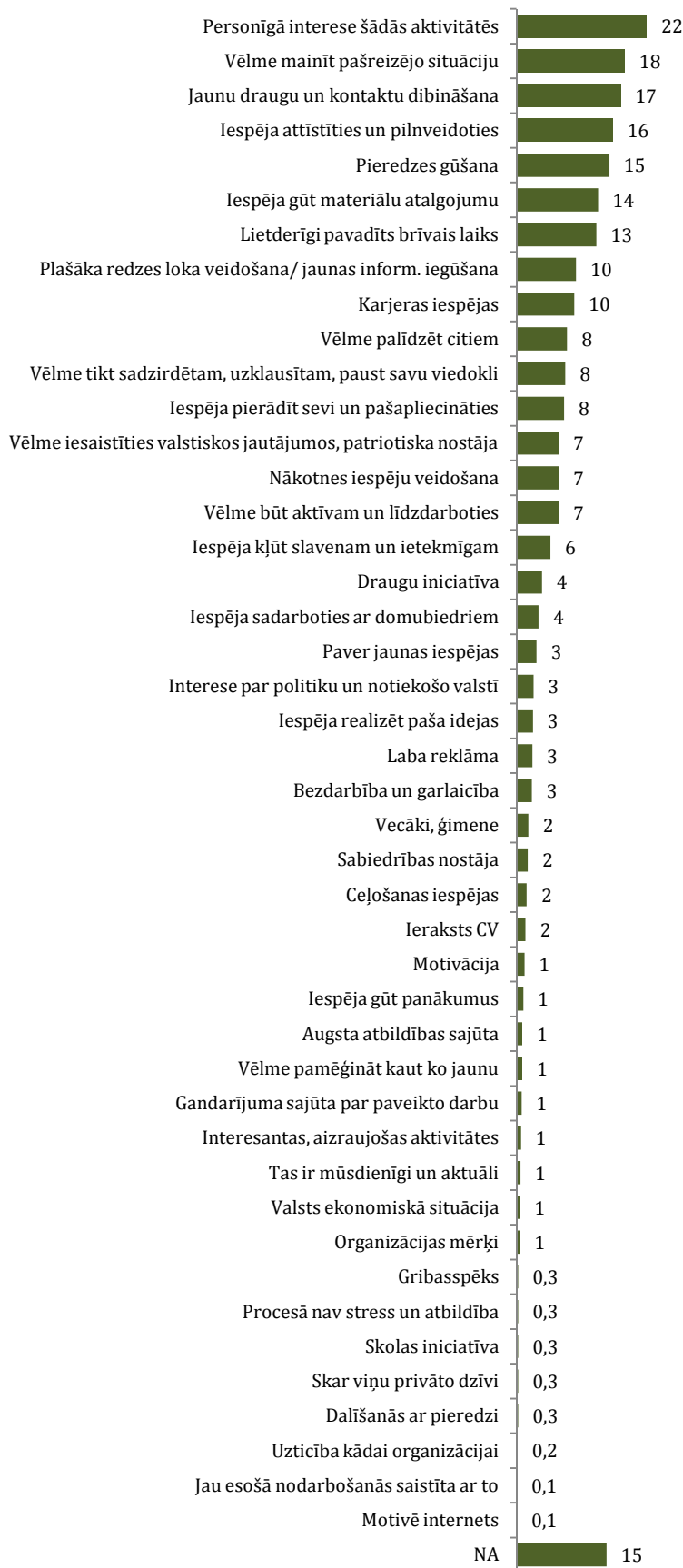
4.5. LĪZDALĪBAS SABIEDRISKĀS, SOCIĀLĀS VAI POLITISKĀS AKTIVITĀTĒS MOTIVĀCIJA UN ŠĶĒRŠĻI

Kā būtiskākos motivatorus jauniešiem iesaistīties sabiedriskās, sociālās vai politiskās aktivitātēs respondenti salīdzinoši visbiežāk minējuši – personīgā interese (22%), vēlme mainīt esošo situāciju (18%), jaunu draugu un kontaktu dibināšana (17%), iespēja attīstīties un pilnveidoties (16%), kā arī pieredzes gūšana (15%).

Atsevišķas atšķirības novērojamas sociāli demogrāfisko grupu griezumā:

- 13-15 gadīgie kā motivatorus bieži kā citi identificē personīgo interesi un vēlmi palīdzēt citiem. 16-19 gadīgo mērķa grupā biežāk minēti tādi motivatori kā pieredzes un jaunu kontaktu iegūšana. Savukārt 20-25 gadīgie novērtē, ka būtiski jaunieši motivatori ir vēlme mainīt esošo situāciju, karjeras iespējas un iespējas paust savu viedokli.
- Vīrieši kā motivāciju līdzdalībai salīdzinoši biežāk nosauc iespējas gūt materiālu atalgojumu, kamēr sievietes - personīgo interesi, jaunu draugu un kontaktu iegūšanu, pieredzes gūšanu.
- Pamatskolu skolēni biežāk kā citi par būtiskāko motivatoru līdzdalībai identificē personīgo interesi, vidusskolu skolēni - pieredzes gūšanu, augstskolu studenti - vēlmi mainīt esošo situāciju, karjeras iespējas un iespējas paust savu viedokli, savukārt arodskolu skolēnu vidū salīdzinoši vairāk ir tādu, kuri nav varējuši sniegt konkrētu atbildi.

Lūdzu, ieraksti TRĪS galvenos iemeslus, kas, Tavuprāt, MOTIVĒ jauniešus iesaistīties sabiedriskās, sociālās vai politiskās aktivitātēs. (%)

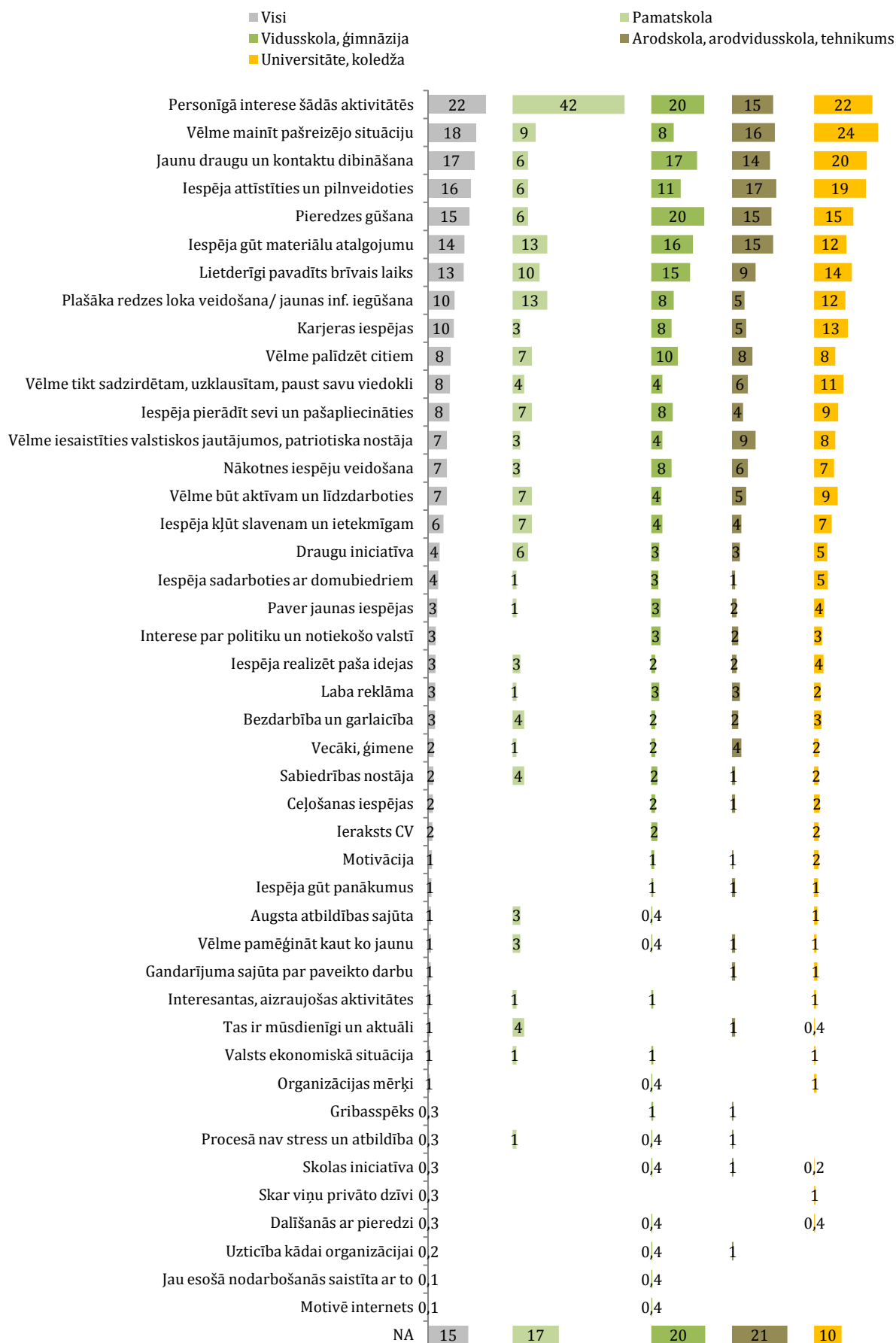
Bāze: visi respondenti, n=1063

Lūdzu, ieraksti TRĪS galvenos iemeslus, kas, Tavuprāt, MOTIVĒ jauniešus iesaistīties sabiedriskās, sociālās vai politiskās aktivitātēs (%)

	Visi	VECUMS: 13-15	16-19	20-25	DZIMUMS: Vīrietis	Sieviete	TAUTĪBA: Latvietis	Cita
Personīgā interese šādās aktivitātēs	22	30	17	21	18	26	20	25
Vēlme mainīt pašreizējo situāciju	18	8	12	24	18	18	18	18
Jaunu draugu un kontaktu dibināšana	17	10	20	18	15	20	21	9
Iespēja attīstīties un pilnveidoties	16	9	17	18	14	18	18	11
Pieredzes gūšana	15	9	19	15	12	19	19	8
Iespēja gūt materiālu atalgojumu	14	13	16	13	18	9	12	16
Lietderīgi pavadīts brīvais laiks	13	15	14	13	12	15	15	8
Plašāka redzes loka veidošana/ jaunas inf. iegūšana	10	13	7	10	8	11	9	11
Karjeras iespējas	10	3	9	12	9	10	8	13
Vēlme palīdzēt citiem	8	12	6	8	7	10	9	7
Vēlme tikt sadzirdētam, uzklausītam, paust savu viedokli	8	4	7	10	7	10	8	8
Iespēja pierādīt sevi un pašapliecināties	8	7	7	9	7	9	8	8
Vēlme iesaistīties valstiskos jautājumos, patriotiska nostāja	7	5	5	8	7	7	6	8
Nākotnes iespēju veidošana	7	6	8	7	5	9	7	6
Vēlme būt aktīvam un līdzdarboties	7	4	5	9	5	9	7	7
Iespēja kļūt slavenam un ietekmīgam	6	5	4	6	7	4	5	7
Draugu iniciatīva	4	3	4	4	4	4	5	2
Iespēja sadarboties ar domubiedriem	4	1	4	4	3	4	4	3
Paver jaunas iespējas	3	2	4	3	2	4	4	1
Interese par politiku un notiekošo valstī	3	3	2	3	3	3	4	1
Iespēja realizēt paša idejas	3	2	2	3	2	3	2	4
Laba reklāma	3	3	3	2	3	2	3	1
Bezdarbība un garlaicība	3	3	2	3	4	1	3	2
Vecāki, ģimene	2	2	2	2	2	2	3	0,3
Sabiedrības nostāja	2	2	2	2	2	1	2	1
Ceļošanas iespējas	2	1	2	2	1	2	2	1
Ieraksts CV	2	1	2	2	1	2	2	0,3
Motivācija	1		1	2	1	1	1	2
Iespēja gūt panākumus	1		1	1	2	1	1	1
Augsta atbildības sajūta	1	1	0,3	1	1	1	1	1
Vēlme pamēģināt kaut ko jaunu	1	1	1	1	1	1	1	1
Gandarījuma sajūta par paveikto darbu	1		1	1	1	1	1	
Interesantas, aizraujošas aktivitātes	1	1	1	1	1	0,4	1	0,3
Tas ir mūsdienīgi un aktuāli	1	2	1	0,3	1	1	0,4	1
Valsts ekonomiskā situācija	1	1	1	1	1	0,4	1	1
Organizācijas mērķi	1			1	1	1	1	1
Gribasspēks	0,3	1	0,3	0,2	0,4	0,2	0,4	
Procesā nav stress un atbildība	0,3	1	1			1	0,4	
Skolas iniciatīva	0,3	1	0,3	0,2	0,2	0,4	0,4	
Skar viņu privāto dzīvi	0,3			1		1	0,1	1
Dalīšanās ar pieredzi	0,3		0,3	0,3	0,4	0,2	0,3	0,3
Uzticība kādai organizācijai	0,2		0,3	0,2	0,2	0,2	0,1	0,3
Jau esošā nodarbošanās saistīta ar to	0,1		0,3			0,2	0,1	
Motivē internets	0,1	1			0,2		0,1	
NA	15	20	18	12	19	11	12	23

Bāze: visi respondenti, n=1063, respondenti konkrētajās sociāli demogrāfiskajās grupās, skaitu (n=) skatīt respondentu profila attēlā

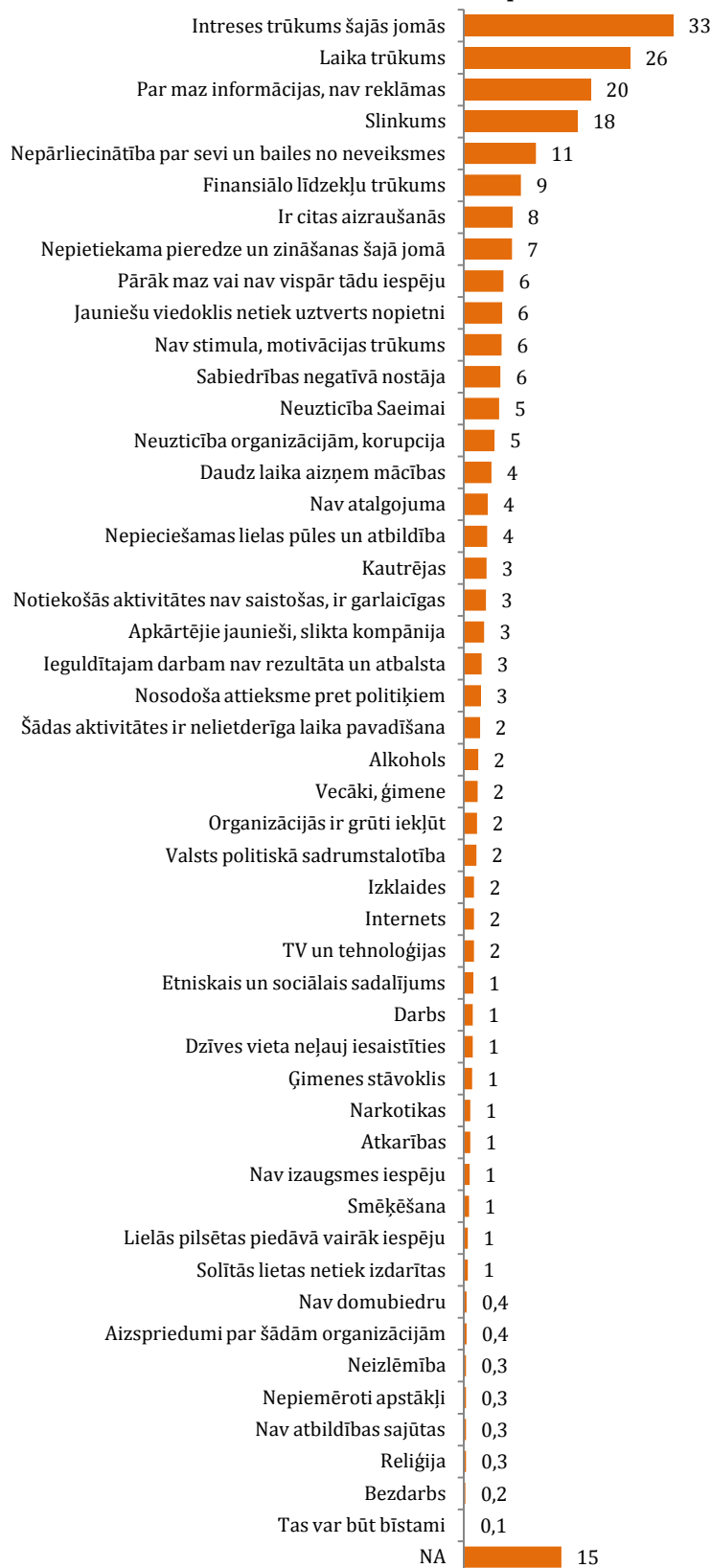
Lūdzu, ieraksti TRĪS galvenos iemeslus, kas, Tavuprāt, MOTIVĒ jauniešus iesaistīties sabiedriskās, sociālās vai politiskās aktivitātēs (%)

Bāze: visi respondenti, n=1063, respondenti konkrētajās sociāli demogrāfiskajās grupās, skaitu (n=) skatīt respondentu profila attēlā

Kā būtiskākos šķēršļus līdzdalībai jaunieši identificē - intereses trūkums (33%), laika trūkums (26%), informācijas trūkums (20%) un slinkums (18%).

Un šeit ieraksti TRĪS galvenos iemeslus, kas, Tavuprāt, KAVĒ jauniešu iesaistīšanos sabiedriskās, sociālās vai politiskās aktivitātēs. (%)

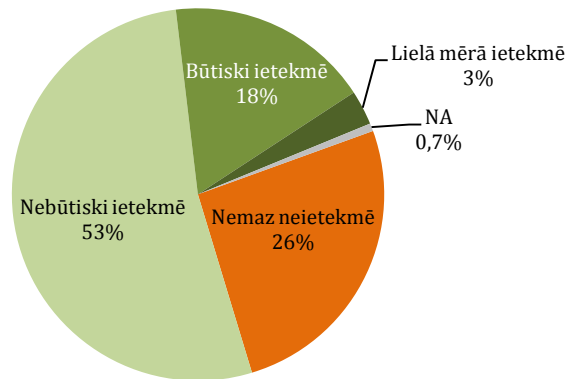

Bāze: visi respondenti, n=1063

4.6. JAUNATNE UN PASAULE

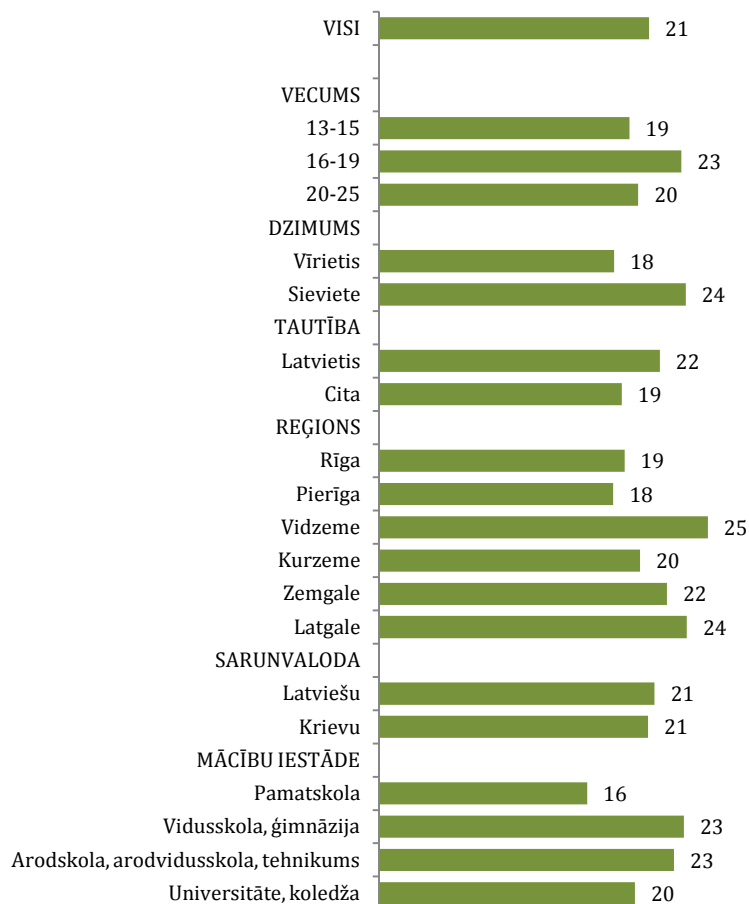
Tikai 21% jauniešu uzskata, ka viņu personīgā rīcība ietekmē notiekošo pasaulē kopumā, kamēr 53% novērtē, ka tas nebūtiski ietekmē, bet 26% ir pārliecināti, ka nemaz neietekmē. Par to, ka viņu personīgā rīcība ietekmē pasaulē notiekošo kopumā, biežāk ir pārliecināti jaunieši Vidzemē, savukārt retāk - pamatskolu skolēni.

Tavuprāt, cik lielā mērā Tava personīgā rīcība ietekmē notiekošo pasaulē kopumā? (%)

Bāze: visi respondenti, n=1063

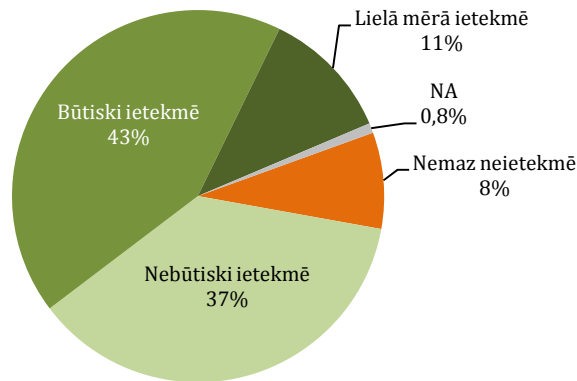
Tavuprāt, cik lielā mērā Tava personīgā rīcība ietekmē notiekošo pasaulē kopumā? - To jauniešu īpatsvars, kuri uzskata, ka viņu rīcība būtiski vai lielā mērā ietekmē notiekošo pasaulē kopumā (%)

Bāze: visi respondenti, n=1063

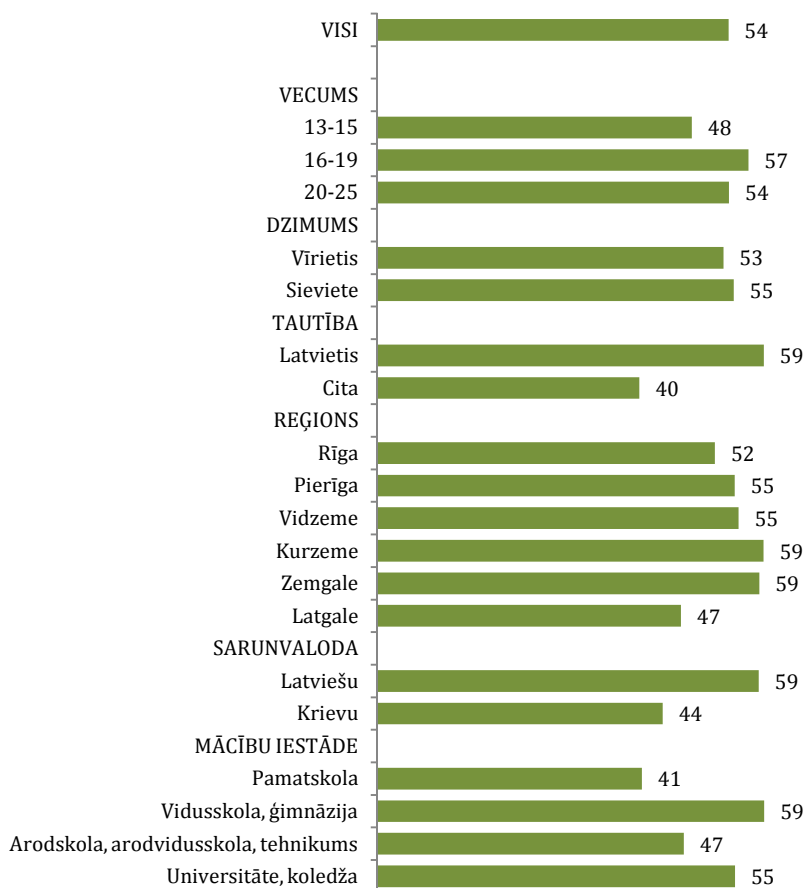
Par to, ka notiekošais citur pasaulē ietekmē viņus personīgi, ir pārliecināti kopumā 54% jauniešu. Salīdzinoši biežāk par to pārliecināti ir latvieši, Kurzemē un Zemgalē dzīvojošie, vidusskolu skolēni, kā arī tie, kuri nekur nemācās un nestrādā, un tie, kuri savas ģimenes materiālo stāvokli vērtē kā drīzāk trūcīgu. Savukārt retāk šādu novērtējumu pauž 13-15 gadīgie, cittautieši, Latgalē dzīvojošie, pamatskolu un arodskolu skolēni, kā arī tie, kuri ģimenes materiālo nodrošinātību vērtē kā ļoti pārtikušu.

Un cik lielā mērā notiekošais citur pasaulē ietekmē Tevi personīgi? (%)

Bāze: visi respondenti, n=1063

Un cik lielā mērā notiekošais citur pasaulē ietekmē Tevi personīgi? - To jauniešu īpatsvars, kuri uzskata, ka citur pasaulē notiekošais ietekmē viņus personīgi (%)

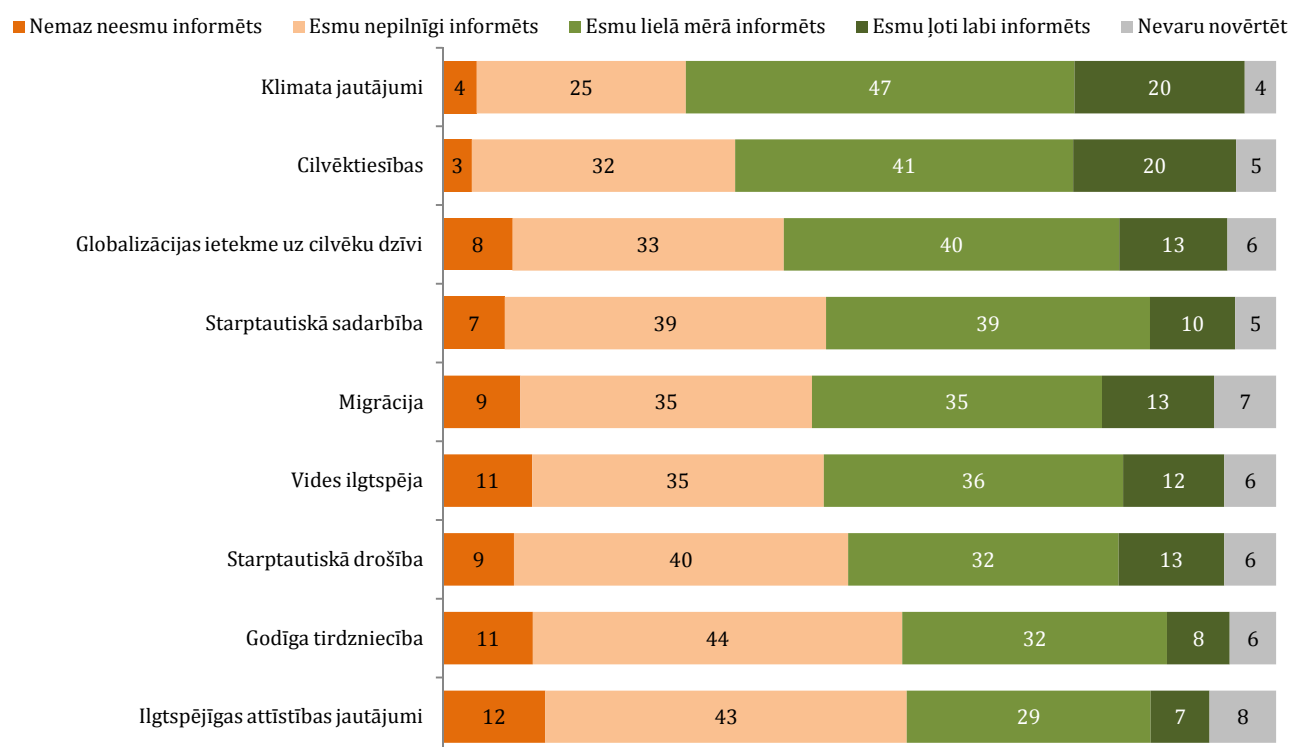

Bāze: visi respondenti, n=1063

Vairākums jauniešu uzskata, ka ir lielā mērā vai ļoti labi informēti par klimata jautājumiem (67%) un cilvēktiesībām (61%). Aptuveni 1/2 novērtē, ka ir labi informēti arī par globalizācijas ietekmi uz cilvēku dzīvi (53%), starptautisko sadarbību (49%), migrāciju (48%) un vides ilgtspēju (48%). Tai pat laikā jāuzsver, ka galēji pozitīvus novērtējumus ('esmu ļoti labi informēts') snieguši ne vairāk kā 1/5 aptaujāto.

Salīdzinoši retāk pozitīvi informētības pašnovērtējumi sniegti attiecībā uz ilgtspējīgas attīstības jautājumiem (36% uzskata, ka ir labi, 55% - ka nepilnīgi informēti), godīgu tirdzniecību (attiecīgi - 40% un 55%), kā arī starptautisko drošību (45% un 49%).

Novērtē, lūdzu, cik lielā mērā Tu esi informēts/-a par sekojošiem jautājumiem? (%)

Bāze: visi respondenti, n=1063

Analizējot datus sociāli demogrāfiskos griezumos, novērojams, ka kopumā augstākus informētības pašnovērtējumus snieguši Kurzemē dzīvojošie, kā arī vidusskolu skolēni, savukārt zemākus informētības pašnovērtējumus salīdzinoši biežāk snieguši pamatskolu un arodskolu skolēni, kā arī Zemgalē dzīvojošie.

Novērtē, lūdzu, cik lielā mērā Tu esi informēts/-a par sekojošiem jautājumiem? – To jauniešu īpatsvars, kuri novērtē, ka ir lielā mērā vai ļoti labi informēti (%)

		Globalizācijas ietekme uz cilvēku dzīvi	Godīga tirdzniecība	Starptautiskā sadarbība	Ilgspējīgas attīstības jautājumi	Vides ilgtspēja	Klimata jautājumi	Starptautiskā drošība	Cilvēktiesības	Migrācija
VISI		53	39	49	36	48	67	45	60	48
VECUMS	13-15	39	42	50	38	49	70	53	69	39
	16-19	49	38	54	30	45	67	47	63	49
	20-25	60	39	46	39	50	66	42	56	51
DZIMUMS	Vīrietis	50	44	52	38	51	65	51	59	47
	Sieviete	57	34	46	34	45	70	39	61	50
TAUTĪBA	Latvietis	56	41	48	37	49	68	44	60	47
	Cita	46	36	52	36	46	65	47	61	51
REĢIONS	Rīga	54	38	50	36	47	66	43	58	50
	Pierīga	58	48	51	36	49	67	48	63	46
	Vidzeme	53	41	48	34	48	66	42	65	40
	Kurzeme	58	44	49	39	56	77	50	59	54
	Zemgale	48	31	44	37	49	68	48	53	45
	Latgale	46	33	52	37	42	60	42	64	52
SARUNVALODA	Latviešu	56	40	48	36	49	68	44	59	47
	Krievu	47	37	53	37	46	64	49	63	53
	Cita	50	39	46	36	39	61	29	54	54
MĀCĪBU IESTĀDE	Pamatskola	35	43	42	26	43	67	52	65	29
	Vidusskola, ģimnāzija	49	40	55	38	49	71	52	65	49
	Arodskola, arodvidusskola, tehnikums	43	38	50	31	44	63	42	62	45
	Universitāte, koledža	61	39	47	38	49	66	42	57	52

Bāze: visi respondenti, n=1063, respondenti konkrētajās sociāli demogrāfiskajās grupās, skaitu (n=) skatīt respondentu profila attēlā

Piezīme: sarkanā krāsā iekrāsoti dati, kur konkrētajās mērķa grupās ir statistiski nozīmīgi augstāks respondentu vērtējums, dzeltenā krāsā – kur zemāks.

PIELIKUMI

APTAUJAS ANKETA

JAUNIEŠU APTAUJA

Aptaujas anketa

JAUNIEŠU IESPĒJAS

Q1 Novērtē, lūdzu, savas iespējas zemāk minētajos aspektos.						
<i>Atzīmē tikai vienu atbildi katrā rindīnā!</i>		Nav nekādu iespēju	Ir nelielas iespējas	Ir lielas iespējas	Ir visas iespējas	Nevaru novērtēt
		1	2	3	4	5
01	Iespējas nodarboties ar tiem hobijiem, vaļaspriekiem, kuri man patīk					
02	Iespējas sasniegt panākumus dzīvē					
03	Iespējas gūt materiālos, finansiālos panākumus dzīvē					
04	Iespējas nodarboties ar uzņēmējdarbību					
05	Iespējas pavadīt brīvo laiku tā, kā es to vēlos					
06	Iespējas iegūt tādu izglītību, kā es vēlos					
07	Iespējas apmeklēt kultūras pasākumus, kurus vēlos					
08	Iespējas iesaistīties sabiedrisko un nevalstisko organizāciju darbībā					
09	Iespējas iesaistīties politisko organizāciju, partiju darbībā					
10	Iespējas iesaistīties jauniešu organizāciju darbībā					
11	Iespējas izvēlēties profesiju, kura man pašam patīk					
12	Iespējas līdzdarboties politisko lēmumu pieņemšanā					
13	Iespējas nodarboties ar sporta veidiem, kuri man patīk					
14	Iespējas saņemt pilnvērtīgu veselības aprūpi					
15	Iespējas veikt brīvprātīgo darbu					
16	Iespējas atrast darbu, ja tas būtu nepieciešams					
17	Iespējas izmantot internetu tik daudz, cik tas man nepieciešams					
18	Iespējas piedalīties jauniešu pieredzes apmaiņas projektos kopā ar citu valstu jauniešiem					

Q2	Ieraksti tās brīvā laika pavadīšanas iespējas, kādas Tu vēlētos lai Tev būtu pieejamas Tavā skolā, pagastā, pilsētā?
----	--

VĒRTĪBORIENTĀCIJA

Q3 Katram cilvēkam ir atšķirīgi priekšstati par to, kas viņam ir būtisks dzīvē un kas – mazsvarīgs. Tabulā minētas vairākas vērtības, ko citi cilvēki minējuši kā savā dzīvē būtiskas. Lūdzu, novērtē, cik būtisks Tev ir katrs no šiem faktoriem.						
<i>Atzīmē tikai vienu atbildi katrā rindīnā!</i>		Nemaz nav man būtisks	Drīzāk nav man būtisks	Ne ir, ne nav man būtisks	Drīzāk ir man būtisks	Ir man ļoti būtisks
		1	2	3	4	5
01	Domāt un rīkoties neatkarīgi no citiem					
02	Pašam izdomāt jaunas idejas					
03	Vienmēr pabeigt iesākto, neskatoties uz šķēršļiem					
04	Aizstāvēt savu viedokli pat tad, ja citi domā savādāk					
05	Nebaidīties no konfliktiem					
06	Spēt atteikties no kaut kā, pateikt nē					
07	Būt izpalīdzīgam, palīdzēt citiem cilvēkiem					
08	Dalīties ar citiem					
09	Pieņemt cilvēkus, kuri ir savādāki, atšķirīgi					
10	Pieņemt katru cilvēku tādu, kāds viņš ir					
11	Darīt kaut ko sabiedrības labā					
12	Iepazīt citas kultūras					
13	Interesēties par politiku					
14	Zināt vairākas svešvalodas					
15	Prast strādāt ar datoru					
16	Pārzināt jaunākās tehnoloģijas					

17	Ieņemt labu amatu					
18	Iegūt labu izglītību					
19	Dibināt, izveidot ģimeni					
20	Bērni					
21	Mājīgs dzīvoklis, māja					
22	Laimīga dzīve kopā ar partneri					
23	Nodrošināt saviem bērniem drošu nākotni					
24	Būt uzticīgam					
25	Iegūt profesiju, kurā var labi nopelnīt					
26	Iegūt prestižu profesiju					
27	Atrast stabilu darba vietu					
28	Veidot karjeru					
29	Nopelnīt daudz naudas					
30	Atrast interesantu darbu					

NODARBINĀTĪBA

Q4	Atzīmē, lūdzu, tos TRĪS darba aspektus, kuri Tev šķiet vissvarīgākie.				
01	Sabiedrībā cienīts amats	Atbildīgs darbs			11
02	Patīkami kolēģi	Interesants darbs			12
03	Darbs bez stresa	Darbs, kas atbilst manām spējām			13
04	Darbs bez stresa	Darbs, kas atbilst manām spējām			14
05	Stabils darbs	Ja Tev būtiskāki šķiet kādi citi darba aspekti, kas nav šeit minēti, ieraksti tos šeit:			
06	Karjeras iespējas			
07	Labs darba laiks			
08	Sociālās garantijas			
09	Iespēja pilnveidoties			
10	Garš atvaļinājums			
	Iespēja būt starp cilvēkiem				

UZTICĒŠANĀS INSTITŪCIJĀM

Q5	Cik lielā mērā Tu uzticies sekojošām institūcijām?					
	<i>Atzīmē tikai vienu atbildi katrā rindinā!</i>	Nemaz neuzticos	Drīzāk neuzticos	Ne uzticos, ne neuzticos	Drīzāk uzticos	Pilnībā uzticos
		1	2	3	4	5
01	Arodbiedrībām					
02	Latvijas armijai					
03	Policijai					
04	Valsts iestādēm					
05	Baznīcai					
06	Valsts prezidentam					
07	Saeimai					
08	Latvijas Bankai					
09	Eiropas Savienībai					
10	Tiesu sistēmai					
11	Izglītības sistēmai					
12	Ministru prezidentam					
13	Jauniešu organizācijām					
14	Pašvaldībai					
15	Nevalstiskajām organizācijām					

LĪDZDALĪBA

Q6	Lūdzu, ieraksti TRĪS galvenos iemeslus, kas, Tavuprāt, MOTIVĒ jauniešus iesaistīties sabiedriskās, sociālās vai politiskās aktivitātēs.	
1)	
2)	
3)	
Q7	Un šeit ieraksti TRĪS galvenos iemeslus, kas, Tavuprāt, KAVĒ jauniešu iesaistišanos sabiedriskās, sociālās vai politiskās aktivitātēs.	
1)	
2)	
3)	

JAUNATNE UN PASAULE

Q8	Tavuprāt, cik lielā mērā Tava personīgā rīcība ietekmē notiekošo pasaulē kopumā?				
1	Nemaz neietekmē				
2	Nebūtiski ietekmē				
3	Būtiski ietekmē				
4	Lielā mērā ietekmē				

Q9	Un cik lielā mērā notiekošais citur pasaulē ietekmē Tevi personīgi?				
1	Nemaz neietekmē				
2	Nebūtiski ietekmē				
3	Būtiski ietekmē				
4	Lielā mērā ietekmē				

Q10	Novērtē, lūdzu, cik lielā mērā Tu esi informēts/-a par sekojošiem jautājumiem?					
	<i>Atzīmē tikai vienu atbildi katrā rindinā!</i>	Nemaz neesmu informēts/-a	Esmu nepilnīgi informēts/-a	Esmu lielā mērā informēts/-a	Esmu ļoti labi informēts/-a	<i>Nevaru novērtēt</i>
		1	2	3	4	5
01	Globalizācijas ietekme uz cilvēku dzīvi					
02	Godīga tirdzniecība					
03	Starptautiskā sadarbība					
04	Ilgtspējīgas attīstības jautājumi					
05	Vides ilgtspēja					
06	Klimata jautājumi					
07	Starptautiskā drošība					
08	Cilvēktiesības					
15	Migrācija					

DEMOGRĀFIJA

NOBEIGUMĀ DAŽI JAUTĀJUMI PAR TEVI

D1	Ieraksti, lūdzu, kāds ir Tavs vecums?
 gadu

D2	Atzīmē savu dzimumu.
1	Vīrietis
2	Sieviete

D3	Atzīmē, lūdzu, savu tautību.
1	Latvietis
2	Krievs
3	Cita

D4	Kādā valodā Tu runā ikdienā ģimenē.
1	Latviešu
2	Krievu
3	Cita

D5	Atzīmē mācību iestādi, kurā šobrīd mācies/ studē.
1	Pamatskola
2	Vidusskola, ģimnācija
3	Arodskola, arodvidusskola, tehnikums
4	Universitāte, koledža
5	Nemācos/ Nestudēju

D6	Kā Tu novērtētu savas ģimenes materiālo nodrošinātību?
01	Esam ļoti pārtikuši
02	Visdrīzāk esam pārtikuši
03	Neesam ne pārtikuši, ne trūcīgi
04	Visdrīzāk esam trūcīgi
05	Esam ļoti trūcīgi

D7	Ieraksti, lūdzu, kur Tu dzīvo (novadu vai pilsētu)?

PALDIES PAR ATSAUCĪBU!